

Ordenança municipal d'ús i defensa de camins

Vallcebre

Febrer de 2016

I.

Els camins rurals han estat considerats, en paraules d'un dels pocs juristes espanyols que se n'ha ocupat d'ells, com "la ventafocs del Dret" a Espanya, fins fa ben poc¹.

Aquesta històrica manca d'interès normatiu i doctrinal contrasta, però, amb la importància dels camins, que ja des de l'antigor han tingut un paper rellevant en connexió amb el seu ús per part de la col·lectivitat. Ja en el Dret Romà, l'article 78 de la *Lex Colonia Genetiva Julia* en feia esment, afirmant el seu caràcter públic. En l'Edat Mitjana, textos legals com ara les Set Partides també es referien al seu paper i a l'ús que se'n podia fer per qualsevol persona (Volum II, Llei VI, Títol XXVIII, Tercera Partida). La seva consideració com a béns de domini públic al llarg del segle XIX troba, en el encara vigent article 339 del Codi Civil, la seva plasmació jurídica.

En l'actualitat, els camins rurals apareixen necessitats d'una acurada regulació jurídica, degut a diferents raons. En primer lloc, per suposat, des de la perspectiva de la defensa de la seva titularitat pública, amb la finalitat, com assenjala la Sentència del Tribunal Constitucional 227/1988, de 29 de novembre, Fonament Jurídic 11, en relació al domini públic en general, en connexió amb l'article 132 de la Constitució espanyola, d'assegurar una

---

¹ Excepcions a aquesta tradicional manca d'interès des del Dret públic són els relativament recents (pel que és la llarguíssima història dels camins) treballs del professor Domènec Sibina i Tomàs, "Les ordenances de conservació i policia dels camins municipals d'ús públic" (I i II), apareguts a la revista *Quaderns de Dret Local*, números 2 i 3, corresponents a juny i octubre de 2003, respectivament, l'estudi de Josep Aldomà i Juli Ponce Camins rurals. Règim Jurídic i Intervenció Municipal, Diputació de Barcelona, 2003 (consultable gratuïtament a: <https://www1.diba.cat/uliep/pdf/39387.pdf>), la monografia posterior de Juli Ponce i Solé *Régimen jurídico de los caminos y derecho de acceso al medio natural*, publicada per l'editorial Marcial Pons, Madrid, 2003, la primera edició de la qual es troba ja exhaurida i l'article d'aquest mateix autor "Algunas consideraciones jurídicas sobre els camins d'ús públic i titularitat municipal", *Quaderns de Dret Local*, 15,2007 (consultable a: <http://repositorio.gobiernolocal.es/xmlui/handle/10873/332>), així com, per la seva connexió temàtica "Algunas reflexiones sobre las relaciones entre Derecho público, urbanismo, ordenación del territorio y desarrollo rural", *Quaderns de Dret Local*, 10, 2006 (consultable, conjuntament amb els altres treballs a que fa referència sobre el mateix tema a: <http://repositorio.gobiernolocal.es/xmlui/handle/10873/248>)

ordenació *racional i socialment acceptable* del seu ús i gaudi. Però, en segon lloc, aquesta ordenació s'ha d'emmarcar necessàriament en la realitat social actual, i, per tant, ha tenir en compte els canvis socials i econòmics en marxa, que donen lloc a un ús determinat del territori en l'actualitat i, en conseqüència, dels camins rurals de titularitat pública.

Tradicionalment, com és sabut, els camins públics han estat vinculats, com a vies de comunicació, amb la possibilitat de desplaçar-se de les persones, és a dir, amb la llibertat de circulació a que fa referència ara l'art. 19 de la Constitució espanyola. Ara bé, aquestes noves realitats esmentades han fet sorgir una nova funcionalitat dels camins associada a una creixent sensibilitat mediambiental i a noves formes d'activitat turística².

En aquesta línia, la política de la Unió Europea, recollida, per exemple a la Carta Verda de l'Espai Rural Europeu de 1995 del Consell d'Europa, a la Declaració de Cork de 1996 o a l'Agenda 2000, emfatitza la funció mediambiental i sociocultural del món rural i impulsa l'anomenat *desenvolupament rural*. En aquest marc, els camins rurals de titularitat pública poden constituir una xarxa que permeti satisfer els drets i aspiracions dels ciutadans i ciutadanes i el desenvolupament econòmic i social sostenible de la nostra societat.

Des de la primera perspectiva, cal ara tenir en compte la funció dels camins com a vies d'accés al medi natural, fent realitat així tant el gaudi efectiu del dret al medi ambient i el respecte dels principis informadors de l'activitat pública (arts. 27 i 46 respectivament, del vigent Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006), així com la facilitació de l'adequada utilització de l'oci (en els termes de l'art. 43 de la Constitució Espanyola de 1978). Des de la perspectiva del desenvolupament sostenible en les seves vessants econòmica i social, els camins rurals poden ajudar a impulsar el desenvolupament rural mitjançant les possibilitats que obren de diversificació econòmica, al poder

---

² PONCE SOLÉ, J., "Algunas reflexiones sobre las relaciones entre Derecho público, urbanismo, ordenación del territorio y desarrollo rural", Quaderns de Dret Local, 10, 2006 (consultable, conjuntament amb els altres treballs a que fa referència sobre el mateix tema a: <http://repositorio.gobiernolocal.es/xmlui/handle/10873/248>)

actuar com a instruments al servei d'un turisme de qualitat, d'acord amb les previsions de la Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya.

Malgrat tots aquests elements, que renoven la importància dels camins rurals públics i demostren la necessitat de que el seu règim jurídic estigui regulat per a garantir la seva integritat i funcionalitat, Catalunya malauradament no disposa encara, a l'alçada de 2016, d'una norma amb rang de llei que reguli els camins en general, i ni tan sols els camins ramaders, en particular. Altres Comunitats Autònomes han avançat més ràpidament en aquest àmbit, regulant els camins en general (cas, per exemple, de la Llei extremeña 12/2001, de 15 de novembre, de camins públics, entre d'altres) o els camins ramaders, més específicament, en el marc en aquest últim cas, és clar, de la legislació estatal vigent, recollida a la Llei 3/1995, de 23 de març, de camins ramaders.

Essent conscient d'aquest buit legal a Catalunya, l'any 2006 la Diputació de Barcelona va impulsar l'elaboració d'una ordenança tipus que pretenia oferir una regulació completa i útil per als municipis de la Comarca de l'Osona³. La manca de cobertura legal específica abans al·ludida, (encara que seria sens dubte desitjable que fos corregida en un futur proper) no impedia llavors, ni ho fa ara, que es pretengués oferir ja un marc jurídic general, el qual trobava la seva cobertura legal en diverses normes amb rang de llei ja existents en l'ordenament jurídic català, entre elles, assenyaladament, en aquell moment el Decret Legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel que s'aprovà el Text Refós de la Llei d'urbanisme, en connexió concretament al seu article 69.

En l'elaboració de la ordenança tipus es va tenir en compte tant la vigent legislació autonòmica i estatal en matèria de camins i carreteres com la legislació catalana existent en aquells àmbits (accés al medi natural, urbanisme, carreteres...) que podien tenir interès en relació amb els camins rurals públics. Tanmateix, també varen ser analitzades nombroses

---

³ Es pot consultar l'ordenança, aprovada pel Consell Comarcal de l'Osona i publica al BOP al 2006, a:
<http://www.diba.cat/cido/NSCIDO.asp?m=1&s=2&ss=2&id=213263&gr=mod>

ordenances locals, tant de Catalunya com de la resta de l'Estat (fins a un total de 17 ordenances).

Transcorreguda gairebé una dècada des de l'aprovació de l'Ordenança tipus referida, i en el marc de la seva col·laboració amb els municipis per a la gestió dels camins, la diputació de Barcelona torna a impulsar l'elaboració d'instruments normatius que, aprofitant en el possible l'ordenança tipus esmentada, procedeixin a respondre a les necessitats concretes municipals.

Diem que aprofitant en el possible l'ordenança tipus, que suposà un valuós precedent, tècnicament força avançat, car una dècada són molts anys en termes jurídics i en aquest temps hem assistit tan a canvis rellevants normatius (com ara, aprovació de l'Estatut d'Autonomia vigent⁴, modificació de la legislació urbanística estatal i catalana⁵, aprovació del llibre V del Codi Civil Català relatiu a drets reals⁶, modificació de la legislació bàsica estatal en matèria de bases de règim local⁷, aprovació de una nova llei catalana de procediment i règim jurídic⁸, modificació de la llei referida a l'accés motoritzat al medi natural⁹, nova jurisprudència del Tribunal Suprem sobre possible abast de les ordenances municipals¹⁰ o nova jurisprudència del Tribunals Superior de Justícia de Catalunya sobre diversos aspectes relatius als camins¹¹, per exemple).

---

⁴ Llei orgànica 6/2006, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya

⁵ Essent vigents ara el *Real Decreto Legislativo 7/2015, de 30 de octubre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Suelo y Rehabilitación Urbana* i el Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.

⁶ Llei 5/2015, del 13 de maig, de modificació del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya, relatiu als drets reals i Llei 5/2006, de 10 de maig, del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya, relatiu als drets reals.

⁷ *Ley 27/2013, de 27 de diciembre, de racionalización y sostenibilidad de la Administración Local.*

⁸ Llei 26/2010

⁹ Per lleis 12/2006 i 10/2011 i pel Decret Legislatiu 3/2010.

¹⁰ STS de 14 de febrer de 2013, sobre la prohibició del Burka i de 30 de març de 2015, referida a la prohibició del nudisme per l'ordenança de civisme de l'Ajuntament de Barcelona.

¹¹ Es poden destacar aquí les SSTSJ de Catalunya de 17 de novembre de 2014, recurs ordinari 456/2009 (anul·lació del traçat pel POUM d'un suposat camí històric), de 30 d'octubre de 2013, recurs d'apel·lació 291/2012 (desestimació de demanda reclamant responsabilitat patrimonial municipal per accident en un camí) i de 3 de setembre de 2013, recurs 183/2011 (referida a l'anul·lació d'una ordenança municipal que regulava els camins al terme municipal, per manca de cobertura legal que respectés la reserva de llei de l'art. 33 CE)

Tenint present aquesta necessitat d'actualització i reformulació, la regulació que es presenta ha estat elaborada mitjançant col·laboració entre la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Vallcebre i experts de la Universitat de Barcelona que han redactat l'articulat. Això s'ha fet mitjançant dues reunions conjuntes mantingudes, una d'elles a la seu de l'Ajuntament, en les que es varen recollir les inquietuds i suggeriments municipals i, posteriorment, amb la discussió d'un primer esborrany provisional, la qual ha donat lloc al text finalment elaborat.

Aquesta ordenança ofereix una regulació omnicomprensiva i adaptada a de tots els aspectes jurídics rellevants dels camins rurals de titularitat municipal, i, a més, té molt present la Llei estatal 33/2003, de 3 de novembre, de Patrimoni de les Administracions Públiques, en tot allò que és d'aplicació general o bàsica, d'acord amb la seva Disposició Final Segona, com és obligat. Fins i tot, determinades solucions incorporades en aquesta llei, malgrat no ser d'aplicació general o bàsica, han inspirat algunes de les solucions jurídiques ofertes per la ordenança, en aquells punts en que la normativa de patrimoni dels ens locals catalana actualment vigent presenta llacunes o aspectes sense regular de manera detallada.

II

La Ordenança s'estructura en Tres Títols amb diversos Capítols i Seccions, que engloben un total de 70 articles i una Disposició Final.

El Títol Primer recull tot un seguit de disposicions generals, les quals es refereixen a diversos aspectes en connexió amb els camins. En aquest Títol, com a la resta de l'Ordenança, s'ha evitat, en la mesura del possible, reproduir articles ja recollits en altres normes jurídiques i només s'ha fet això quan s'ha cregut que era estrictament necessari per a facilitar la tasca dels aplicadors jurídics.

Entre els aspectes regulats en el Títol I es troben l'explicitació dels títols competencials que, en el marc de l'autonomia municipal constitucionalment garantida, permeten dictar una ordenança en aquesta matèria, tenint en compte la darrera jurisprudència del Tribunal Suprem ja esmentada.

L'Ordenança també delimita acuradament el seu objecte, del que resten exclosos els camins patrimonials i els camins privats. Essent el seu objecte exclusivament els camins rurals de titularitat municipal, es defineixen aquests utilitzant tant criteris negatius (contraposició amb el concepte jurídic de carretera) com positius (en connexió a la seva funcionalitat ja al·ludida).

En aquest punt és important la referència expressa que es fa a la possibilitat que el títol jurídic que ostenti l'Ajuntament i que permeti la presència d'un camí públic sigui un *ius in re aliena*, és a dir, un dret real limitat de titularitat administrativa sobre terrenys de propietat privada, concretament una servitud administrativa legal o voluntària, predial o personal (ex art. 531 del Codi Civil), d'acord amb el que ja preveu l'article 3.3 del Reglament de Béns dels Ens Locals, aprovat per Decret 336/1988, de 17 d'octubre.

S'ha de tenir en compte que, d'acord amb el Codi Civil, el dret de pas públic seria una servitud personal i discontinua i per tant no usucapible, d'acord amb

el propi Codi Civil i la jurisprudència de l'ordre civil. Amb una excepció: que la possessió del camí, és a dir el pas de la col·lectivitat pel terreny privat, tingui caràcter immemorial, d'acord amb la Disposició Transitòria Primera del CC i la jurisprudència del TS, Sala del Civil (per exemple, STS d'11 de juliol de 1989). Ara bé, si analitzem el Dret Civil català, hem de tenir en compte que les servituds eren usucapibles *fins a la derogació de la Llei 13/1990, de 9 de juliol, realitzada per la Llei 22/2001, de 31 de desembre*, incorporada ara, amb petits retocs, al Codi Civil Català, que prohibeix la usucapió de les servituds (art. 566-2). I si acceptéssim la qualificació d'aquests drets reals com a drets d'aprofitament parcial (art. 563 del Codi Civil català), sembla que tampoc serien usucapibles a partir de 2001, donat que l'art. 563.2 en demana la seva constitució necessàriament per escrit.

En conseqüència, a partir de l'entrada en vigor de la Llei 22/2001 no és possible usucapir drets reals de pas (considerats com a servituds) a Catalunya; des de l'entrada en vigor de la Llei 5/2006 no és possible usucapir els anomenats drets d'aprofitament parcial (que venen a substituir les servituds personals). En tot cas, *aquestes normes no afecten als drets reals de pas constituïts abans de la seva entrada en vigor*. En concret, la Disposició Transitòria 16na de la Llei 5/2006 assenyala que les servituds constituïdes abans de la seva entrada en vigor es regeixen pel mateix només des de la seva entrada en vigor..

Aquesta interessant possibilitat d'existència de drets reals de pas de titularitat pública té reflex en diferents preceptes d'aquest Títol I i de la resta de l'Ordenança. En aquest Títol I trobem una referència, per exemple, quan l'article 5 recull les relacions entre la normativa urbanística i l'objecte de l'Ordenança i inclou una referència a les servituds legals en connexió amb l'execució del planejament. Aquesta al·lusió és una expressió del principi de proporcionalitat, recollit ara a l'art. 39 bis de la Llei 30/1992.

En definitiva, s'intenta simplificar aquest aspecte, reconduint la fragmentació normativa esmentada en favor de l'aplicador futur de l'Ordenança. Les mateixes finalitats sistematitzadores, simplificadores i aclaridores té l'apartat

4 d'aquest article 5, el qual s'inspira en l'article 190 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, de Patrimoni de les Administracions Públiques.

La referència als drets reals de titularitat administrativa en cosa aliena torna a sorgir en relació a la possible futura adquisició de camins rurals, fent-se referència a aquesta possible fórmula, que es detallada jurídicament per l'Ordenança en connexió amb la legislació de contractes de les administracions públiques i de patrimoni.

El Títol I inclou també un article definitori de termes tècnics per tal de clarificar el seu significat i diversos preceptes referits als principis jurídics orientadors de la gestió i administració dels camins, en el marc de l'article 132 de la Constitució Espanyola i d'altres preceptes constitucionals i legals.

Igualment, es fa referència a l'afectació i desafectació dels camins, com moments claus en el naixement i desaparició de la demanialitat. Pel que fa a l'afectació, destaca la regulació de les anomenades afectacions concurrents, com exemple típic de mutació demanial, i la protecció que es preveu dels camins en els casos de canvi de traçat i realització d'obres públiques que els afectin, amb inspiració en aquest punt en la regulació de la Llei estatal 3/1995, de 23 de març, de camins ramaders.

Pel que fa a la desafectació, destaca la contundència amb que es nega la possibilitat de les anomenades desafectacions implícites o presumptes, tancant la porta a la usucapció de camins rurals originàriament públics per part de privats.

Finalment, cal destacar la importància que té el planejament urbanístic com a complement ideal d'aquesta ordenança, el que es posa en relleu a l'art. 5 de la mateixa. Aquest article guanya especial significació en el cas de Vallcebre, donat que existeix un Avanç del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal, que es configura com un document de caràcter estratègic i programàtic, previ a la redacció del POUM, que serveix per a definir les línies mestres del futur planejament general, establint en aquesta fase el model de municipi que es vol

assolir (<http://www.vallcebre.cat/doc/AVAN%C7%20DE%20POUM.pdf>). La Memòria recull una referència als camins de Vallcebre, dins l'apartat 6.1.3. Però en el futur POUM es podria regular aquesta xarxa de camins en connexió amb l'ordenança que ara es presenta.

III

El Títol II s'ocupa del règim d'ús i protecció dels camins rurals de titularitat municipal. Aquest Títol s'articula en diversos Capítols. Els primers es refereixen directament a l'ús i protecció del domini públic viari, mentre l'últim s'ocupa de forma indirecta d'aquesta protecció, al delimitar i limitar la propietat privada adjacent als camins públics, en allò que és estrictament necessari per a mantenir la integritat i funcionalitat dels camins.

Pel que fa a la regulació de l'ús dels camins i la seva protecció directa, diversos aspectes són destacables.

Respecte als usos, es segueix la clàssica distinció legal i s'integra en la seva regulació tant la recent Llei 33/2003, de 3 de novembre, de Patrimoni de les Administracions Públiques, en allò que és d'aplicació plena o bàsica, com la normativa sectorial d'accés al medi natural i altra referida a la circulació de vehicles.

En quant a l'ús comú general, aquest s'estableix per referència a aquells usos normals dels camins que no reuneixen especials circumstàncies, adoptant-se respecte dels vehicles motoritzats un criteri senzill i inequívoc, vinculat al seu pes. Tanmateix l'Ordenança estableix determinades prohibicions directament i preveu possibles limitacions i restriccions futures, a imposar en funció de les necessitats d'interès general que puguin sorgir, les quals s'explicita que en cap cas generaran drets d'indemnització.

L'Ordenança defineix l'ús comú especial, per contraposició al comú general i també es refereix a l'ús privatiu dels camins. La rellevància d'aquests dos usos i la necessitat de regular els títols habilitants dels mateixos i les seves condicions justifica el que es dediqui un capítol sencer. Aquest capítol conté una sèrie de preceptes comuns a ambdós tipus d'usos, com ara la necessitat en tot cas de títol habilitant per a utilitzar de forma especial o ocupar un camí, el

contingut mínim d'aquests títols, la previsió de pagament per la realització d'aquesta mena d'usos, la garantia de la integritat dels camins o les causes d'extinció dels títols habilitants esmentats, per exemple. Ara bé, en funció del tipus d'ús i del títol necessari en cada cas (autorització demanial per a l'ús comú especial o privatiu sense transformació o modificació dels camins o concessió demanial, en la resta de supòsits), l'Ordenança estableix una regulació específica i diferenciada en dues seccions. En ambdues seccions s'ofereix una regulació acurada i completa, adaptada a les exigències de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, de Patrimoni de les Administracions Públiques, en tot allò que és d'aplicació general o bàsica, d'acord amb la seva Disposició Final Segona. Entre aquesta regulació destaquen, per exemple, la regulació de diferents aspectes procedimentals, destacant els supòsits que s'incorporen d'atorgament directe de les concessions, la possible revocació i els seus efectes d'autoritzacions i el possible rescat de concessions o les conseqüències de la desafectació dels camins els títols habilitants subsistents.

El règim de protecció directa dels camins es contempla en el Capítol Tercer d'aquest Títol II. En aquest Capítol, sense ànim d'exhausitativitat, es recorden les obligacions legals dels Ajuntaments i les seves potestats i prerrogatives en la defensa dels camins públics. Així, destaquen el recordatori que es fa de la necessitat d'inscripció registral o el precepte dedicat a l'anomenat *interdictum proprium*, de gran importància en aquest àmbit, on es recullen diverses referències sobre l'activitat d'instrucció del corresponent procediment administratiu per a la recuperació d'ofici, així com la possible excepció d'aquest, en els termes previstos a la legislació de règim local.

El Títol II es tanca, com s'anunciava, amb la protecció indirecta de la integritat i funcionalitat dels camins, mitjançant la delimitació i limitació de les propietats privades adjacents als mateixos. La possibilitat de delimitar el dret de propietat privada per a la protecció dels camins es deriva de la competència atorgada per la legislació de règim local als Ajuntaments per a la conservació dels camins rurals, suposant una expressió de l'anomenada policia demanial, la qual troba la seva cobertura legal en la legislació urbanística, el que permet respectar la reserva de llei continguda als articles 33 i 53.1 de la Constitució

Espanyola. D'altra banda, cal assenyalar que ens trobem davant d'una delimitació del dret de propietat privada i no davant de la imposició de cap mena de servitud, pel que no hi ha cap mena de privació singular indemnizable, sinó, senzillament, una definició dels contorns del dret de propietat dels béns privats adjacents als camins, en raó de la seva funció social relacionada amb l'ús comú general dels camins per la col·lectivitat.

Amb la finalitat esmentada, l'Ordenança estableix i defineix l'anomenada línia límit d'edificació i delimita el dret de propietat privada entre aquesta i el camí, establint la restricció de determinats usos en funció d'un doble criteri, connectat tant al tipus de construccions (incorporació o no d'obra de fàbrica) com a l'alçada de les mateixes (per sota o per damunt d'un metre d'alçada). En aplicació del principi de proporcionalitat, s'admeten excepcionalment algunes construccions en principi prohibides, sempre que no s'afecti la visibilitat, seguretat i lliure circulació en els camins, flexibilitzant així de forma raonable el sistema dissenyat. Tanmateix, també es preveu la situació jurídica de les construccions preexistents i disconformes, permetent que romanguin, llevat que la seva destrucció s'imposi per raons excepcionals de seguretat viària, de conformitat amb determinats requisits que s'estableixen al respecte.

A més, es regulen les obligacions dels propietaris o titulars de drets en els terrenys colindants als camins, establint-se, finalment, determinades regulacions específiques referides a aspectes com ara els moviments de terres, les xarxes de conducció o l'afectació dels camins per aigües. Igualment, es reproduïx l'art. 12 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals, de conformitat amb la legislació sobre incendis forestals, en relació a les capçades dels aprofitaments forestals.

IV.

Finalment, l'Ordenança es tanca amb el Títol III, dedicat a les mesures de protecció de la legalitat i al règim sancionador. Pel que fa a les primeres, s'inclouen diverses mesures adreçades a garantir la prevenció de conductes potencialment danyoses pels camins, així com el necessari rescabament dels danys que no puguin ser evitats i que siguin causats pels particulars.

Respecte del règim sancionador, l'Ordenança es limita a precisar aquells aspectes que considera singularment rellevants, tenint en compte que aquest aspecte ja es troba regulat en el Títol IX de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú, en el Real Decret 1398/1993, de 4 d'agost i en el Decret 278/1993, de 9 de novembre, pel que fa al procediment sancionador.

Entre els aspectes regulats per l'Ordenança es pot destacar la tipificació d'infraccions i sancions. En aquest punt, semblava que algunes sentències del Tribunal Suprem de fa uns anys acceptaven fins i tot la tipificació independent d'infraccions per part d'ordenances (així, sentències de 29 de setembre de 2003, fent esment específic del títol de domini públic com un element rellevant al respecte, i de 25 de maig de 2004). El que també ha estat suggerit pel propi Consell d'Estat (Dictamen número 1794/1994, de 23 de febrer de 1995, per exemple, al·ludint també al domini públic com font d'una potestat sancionadora implícita, inherent a la pròpia potestat d'ordenar el seu règim).

L'Ordenança, però, d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional (per exemple, sentències de 132/2001, de 8 de juny o 25/2004, de 26 de febrer), i la més recent jurisprudència del Tribunal Suprem (STS de 14 de febrer de 2013, sobre la prohibició del Burka i de 30 de març de 2015, referida a la prohibició del nudisme per l'ordenança de civisme de l'Ajuntament de Barcelona) cerca una cobertura legal ferma, que garanteixi, sense cap mena de

dubtes, el respecte del principi de legalitat en l'àmbit sancionador, exigít per l'article 25 de la Constitució Espanyola.

Aquesta cobertura és oferta en l'actualitat pel Títol XI de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local, afegit, com és sabut, per la Llei 57/2003, de 16 de desembre. En conseqüència, les infraccions i sancions tipificades per l'Ordenança respecten tant els criteris continguts en aquesta llei sobre classificació de les infraccions com els límits de les sancions econòmiques fixats en ella.

TÍTOL PRIMER. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Àmbit competencial

Article 2. Objecte

Article 3. Definició de camí rural de titularitat municipal

Article 4. Normes reguladores

Article 5. La relació entre la legislació urbanística i els camins rurals de titularitat municipal

Article 6. Conceptes tècnics

Article 7. Principis relatius als camins rurals de titularitat municipal

Article 8. Adquisició dels camins rurals de titularitat pública

Article 9. Prescripció adquisitiva

Article 10. Afectació

Article 11. Desafectació

TÍTOL SEGON. REGIM D'ÚS I PROTECCIÓ

CAPÍTOL PRIMER. DEL DOMINI PÚBLIC

Article 12. Zona de domini públic

Article 13. Execució de la xarxa de camins rurals de titularitat municipal

Article 14. Usos de la zona de domini públic

Article 15. Ús comú general

Article 16. Ús comú especial

Article 17. Ús privatiu

Article 18. Limitacions i prohibicions sobre la zona de domini públic

Article 19. De l'accés motoritzat al medi natural

CAPÍTOL SEGON. DEL RÈGIM D'UTILITZACIÓ PRIVADA O APROFITAMENT ESPECIAL DELS CAMINS

SECCIÓ PRIMERA. DISPOSICIONS GENERALS

Article 20. Títols per ocupar o utilitzar els camins

Article 21. Règim dels títols d'ocupació i utilització dels camins

Article 22. Contingut mínim de les autoritzacions i concessions

Article 23. Taxes inherents a l'atorgament d'autoritzacions i concessions demanials

Article 24. Extinció de les autoritzacions i concessions demanials

Article 25. Liquidació de concessions i autoritzacions sobre camins desafectats

Article 26. Garantia de la integritat dels camins

SECCIÓ SEGONA. DE LES AUTORITZACIONS

Article 27. Règim general de les autoritzacions

Article 28. Fiançament

Article 29. Procediment

TITOL TERCER. DE LA PROTECCIÓ I DEFENSA DELS CAMINS RURALS DE TITULARITAT MUNICIPAL

CAPÍTOL PRIMER. DISPOSICIONS GENERALS

Article 30. Obligació de protegir i defensar els camins rurals de titularitat pública

CAPÍTOL SEGON. DE LA INCORPORACIÓ DELS CAMINS A L'INVENTARI DE BÉNS I DRETS

Article 31. Obligatorietat de formar inventari de camins i de la inscripció registral

Article 32. Inventari de camins

Article 33. Aprovació de l'inventari de camins

CAPÍTOL TERCER. DE LES FACULTATS I PRERROGATIVES PER A LA DEFENSA DELS CAMINS PÚBLICS

SECCIÓ PRIMERA. DISPOSICIONS GENERALS

Article 34. Potestats i prerrogatives per a la defensa dels camins públics

Article 35. Règim de control judicial

Article 36. Comunicació de fets punibles

SECCIÓ SEGONA. DE LA RECUPERACIÓ DE LA POSSESSIÓ DELS CAMINS

Article 37. Recuperació d'ofici

Article 38. Recuperació d'ofici en cas de catàstrofe o infortunis públics

SECCIÓ TERCERA. DEL DESNONAMENT ADMINISTRATIU

Article 39. Potestat de desnonament administratiu

Article 40. Exercici de la potestat de desnonament

SECCIÓ QUARTA. DE L'EXERCICI D'ACCIONS I DE LA INVESTIGACIÓ SOBRE CAMINS

Article 41. Exercici d'accions

Article 42. Acció investigadora

SECCIÓ CINQUENA. DE L'ATERMENAMENT

Article 43. Potestat d'atermenament

Article 44. Òrgan competent

Article 45. Procediment d'atermenament

Article 46. Terminació del procediment d'atermenament

Article 47. Inscripció

CAPÍTOL QUART. DE LES MESURES DE PROTECCIÓ DELS CAMINS RURALS DE TITULARITAT MUNICIPAL

Article 48. Actuacions immediates de protecció dels camins rurals de titularitat municipal

Article 49. Mesures provisionals

Article 50. Reparació i indemnització dels danys al domini públic

Article 51. Mesures de restabliment de la legalitat

CAPÍTOL CINQUÈ. DE LA DELIMITACIÓ DEL DRET DE PROPIETAT PER A LA CONSERVACIÓ DEL DOMINI PÚBLIC VIARI

Article 52. Línia límit d'edificació

Article 53. Línia límit d'edificació establerta pel planejament urbanístic

Article 54. Zona de restricció d'usos

Article 55. Edificacions, instal·lacions i espècies que hi ha en la zona de restricció d'usos

Article 56. Eliminació d'objectes i de construccions per motius de seguretat

Article 57. Moviments de terres

Article 58. Instal·lacions subterrànies i aèries

Article 59. Aigües procedents de les finques contigües

Article 60. Accessos

Article 61. Obligacions

Article 62. Normativa urbanística i sectorial

TÍTOL QUART. DEL RÈGIM SANCIONADOR

Article 63. Compatibilitat de les mesures restitutòries i sancionadores

Article 64. Definició i tipificació

Article 65. Infraccions molt greus

Article 66. Infraccions greus

Article 67. Infraccions lleus

Article 68. Sancions

Article 69. Graduació de sancions

Article 70. Procediment

DISPOSICIÓ FINAL. Vigència

TÍTOL PRIMER. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Àmbit competencial

L'Ordenança es dicta en el marc de l'autonomia municipal garantida per l'article 140 de la Constitució i d'acord amb les competències pròpies en les matèries de seguretat en llocs públics, la protecció civil, la prevenció i l'extinció d'incendis, ornació, gestió, execució i disciplina urbanístiques, la conservació de camins i vies rurals, i la protecció del medi, recollides a l'article 66.3, lletres a), c), d), e), f), i n), del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, i l'article 25 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases del règim local.

Article 2. Objecte

1. És objecte de l'Ordenança la regulació del règim jurídic dels camins rurals d'ús públic i titularitat municipal. Aquesta regulació s'estén a tots els aspectes relacionats amb la planificació, construcció, modificació, conservació, explotació, ús i defensa dels camins rurals d'ús públic, així com als relacionats amb la integració amb el seu entorn.
2. No és objecte de l'Ordenança la regulació del règim jurídic dels béns patrimonials de les Administracions públiques ni la regulació dels camins rurals de titularitat privada no gravats per servituds públiques de pas.

Article 3. Definició de camí rural de titularitat municipal

1. Tindran la consideració de camins rurals, als efectes d'aquesta Ordenança, les vies de comunicació obertes a l'ús comú general que no formen part de la xarxa de carreteres per no reunir les característiques i els requisits legals i que són destinades al trànsit de persones, vehicles o animals, cobrint de forma prioritària les necessitats de tràfic generades en les àrees rurals, bé donant servei a nuclis de població, a finques rústiques, predis agrícoles, ramaders o forestals, o permetent l'accés i gaudi del medi natural.
2. S'entendrà que són camins rurals de titularitat municipal aquells en què la competència sobre la seva conservació i protecció no estigui atribuïda per la legislació a cap altra Administració pública.
3. L'existència de camins rurals de titularitat municipal implica la seva possessió pública, entesa com aquella situació de fet, contínua i durable, que suposa la tinença dels camins per part de l'Ajuntament i el seu gaudi pels ciutadans i les ciutadanes. Els municipis podran ostentar un dret de propietat o un dret real sobre el sòl pel qual transcorren els camins.
4. Són instruments que permeten acreditar tant la possessió pública d'un camí, com l'existència d'un dret de propietat o un dret real d'ús sobre el sòl pel qual

transcorren els camins, així com els límits físics, la configuració o l'antiguitat; tots aquells mitjans de prova admesos en Dret i molt especialment els següents que s'enumeren amb caràcter merament enunciatiu:

a) Inscripcions o anotacions que constin al Registre de la Propietat i que directa o indirectament facin referència a l'existència física o descripció del camí, ubicació, l'indar, i/o a la titularitat i/o possessió.

b) Inventaris de béns i drets de les Administracions públiques, vigents o no.

c) Altres registres públics i molt especialment el Cadastre de finques.

d) Expedients administratius de qualsevol mena o naturalesa, com poden ser: expedients d'atermenament, expedients de recuperació d'ofici, expedients d'expropiació, desnonaments administratius, contractes administratius per a la execució d'obres de construcció i manteniment del camí.

e) Instruments urbanístics, tant de planejament general i/o derivat, vigent o no, com instruments de gestió i execució urbanística.

f) Instruments gràfics i/o cartogràfics i demés documentació oficial o de camp de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, de l'Institut Geogràfic que depenguin de l'Administració general de l'Estat i del Centre Geogràfic de l'Exèrcit.

g) Cartografia, planimetria i projectes elaborats per les Administracions competents, vigent o no, en matèria de carreteres.

h) Plans administratius, comarcals o municipals, que facin referència a camins del seu àmbit i, especialment, el Pla de camins de la comarca d'Osona.

i) Documents administratius de diversa naturalesa, com contractes administratius, senyalització de camins o convenis administratius.

j) Informació turística, com catàlegs, rutes de senderisme, ressenyes bibliogràfiques, guies, croquis de camins o planimetria d'excursionisme.

k) Sentències i altres pronunciaments judicials, dictats en plets entre particulars o entre aquests i l'Administració, en el que facin referència a camins rurals i/o la titularitat i/o possessió.

l) Qualsevol mena de document públic o privat, incorporat o no a un procediment administratiu o judicial, com factures de manteniment d'un camí rural, reportatges fotogràfics històrics o actuals, o treballs topogràfics antics o recents.

m) El reconeixement i dictamen pericial

n) Registres municipals de camins o d'ens supramunicipals.

o) Documents en suport magnètic, de gestió o d'arxiu d'informació territorial de qualsevol Administració pública i, en particular, els Sistemes d'Informació Geogràfica tals com Miramón de la Generalitat de Catalunya o el Navgis del Consell Comarcal d'Osona.

p) Fotografies aèries.

q) Interrogatori i declaracions de veïns.

Article 4. Normes reguladores

1. Els camins rurals de titularitat municipal es regeixen per aquesta Ordenança que s'haurà d'aplicar en el marc normatiu constituït per la Constitució espanyola, la normativa de règim local, la normativa reguladora del Patrimoni de les Administracions públiques, la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, el Decret legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova la Llei d'urbanisme de Catalunya, el seu desenvolupament reglamentari i la resta de normativa sectorial que sigui d'aplicació.

2. Són d'aplicació, d'acord amb el regim de prelación que correspongui en cada cas, la normativa estatal que no tingui caràcter bàsic en matèria de règim local i patrimoni de les Administracions públiques, la resta de normes de Dret administratiu i, en el seu defecte, les normes de Dret privat.

Article 5. La relació entre la legislació urbanística i els camins rurals de titularitat municipal

1. Els camins rurals d'ús públic objecte d'aquesta Ordenança han de ser qualificats per al planejament urbanístic com a sistema general o local de comunicació, d'acord amb la legislació urbanística vigent.

2. Els camins i les construccions i edificacions de l'entorn del camí han d'adaptar-se a l'ambient on estiguin situats o s'hagin de construir i no comportin un demèrit pel paisatge, d'acord amb la legislació urbanística i la d'ordenació, gestió i protecció del paisatge vigent.

3. En el planejament urbanístic general s'hi haurà d'incorporar un plànol específic on hi figuri la xarxa de camins de titularitat municipal i un plànol on s'hi grafii la resta de camins d'ús públic respecte dels quals les normes urbanístiques n'han de determinar el manteniment de la seva configuració i ús.

Aquests plànols representaran el suport gràfic de l'inventari de camins i a aquesta funció serviran entretant no s'aprovi el planejament que incorpori les previsions de manteniment dels camins existents i els dos plànols.

4. Quan per constituir un camí en execució d'un pla o d'un projecte d'obra no fos necessària l'expropiació del domini i n'hi hagués prou amb la constitució d'alguna servitud sobre ell, prevista pel Dret privat o administratiu, es podrà

imposar, si no s'obtingués conveni amb el propietari, d'acord al procediment de la legislació d'expropiació forçosa, sempre que la indemnització que calgués abonar no excedís de la meitat de l'import de la que correspondria satisfer per l'expropiació absoluta.

5. Els actes administratius de constitució, modificació o extinció forçosa de servitud es podran inscriure en el Registre de la Propietat, d'acord amb el que estableix la legislació urbanística.

6. Els notaris no podran autoritzar l'atorgament d'escriptures públiques de constitució de juntes de compensació o altres entitats urbanístiques col·laboradores sense que prèviament els atorgants justifiquin que la totalitat de la superfície inclosa en la unitat d'execució ha estat plenament identificada, quant a la titularitat de les finques que la componen. Els camins rurals que es trobin compresos en un polígon d'actuació urbanística s'entén que són propietat municipal, llevat de prova en contra.

7. Els camins rurals inclosos en polígons d'actuació urbanística o afectats per obres públiques, amb independència del seu traçat definitiu, durant el procés d'execució urbanística o de la realització de les obres, hauran de mantenir-se oberts al públic mitjançant traçats alternatius provisionals quan sigui necessari.

8. El municipi podrà aprovar plans de camins o establir-ne de concrets mitjançant plans especials urbanístics.

9. Els actes de planejament, gestió o execució urbanística que tinguin repercussió en matèria de camins s'hauran de reflectir en l'inventari.

10. L'aprovació inicial, provisional i definitiva dels instruments de planejament urbanístic que afecti camins de titularitat pública no municipal, haurà de notificar-se a l'Administració titular.

Article 6. Conceptes tècnics

Per a la interpretació i aplicació d'aquesta Ordenança es defineixen els conceptes tècnics següents:

1. Aresta exterior de la calçada: l'extrem exterior de la part del camí destinada a la circulació de vehicles en general.

2. Element funcional de la carretera: tota zona permanentment afectada a la conservació del camí o a l'explotació del servei públic viari, com les destinades a serveis de control del trànsit, instal·lacions per a l'explotació de la via, auxili i atenció mèdica d'urgència, parades d'autobusos i altres finalitats similars.

3. Circulació motoritzada en grup organitzada: aquella circulació que es produeix quan uns quants vehicles motoritzats segueixen, de mutu acord i

sense finalitat competitiva, el mateix itinerari i és promoguda per una entitat o un particular que en són responsables.

Article 7. Principis relatius als camins rurals de titularitat municipal

La gestió i administració dels camins rurals de titularitat municipal per l'Ajuntament s'ajustaran als següents principis:

- a) Inalienabilitat, inembargabilitat i imprescriptibilitat.
- b) Adequació i suficiència dels camins per servir a l'ús general al qual estiguin destinats.
- c) Aplicació efectiva a l'ús comú general sense més excepcions que les derivades de raons d'interès públic degudament justificades.
- d) Dedicació preferent a l'ús comú davant el seu ús privatiu.
- e) Exercici diligent de les prerrogatives que l'Ordenança o la normativa sectorial atorguin a les Administracions públiques, i que garanteixin la seva conservació i integritat.
- f) Identificació i control a través d'inventaris o registres adequats.
- g) Cooperació i col·laboració entre les Administracions públiques en l'exercici de les seves competències sobre el domini públic.

Article 8. Adquisició dels camins rurals de titularitat pública

1. Els camins rurals de titularitat municipal i els drets sobre aquests es poden adquirir per qualsevol títol, onerós o lucratiu, de dret públic o de dret privat, d'acord amb el que estableixen les lleis.
2. Es podran constituir servituds de pas públic sobre terrenys propietat d'altri per tal de constituir camins rurals de titularitat municipal. L'adquisició del dret real es farà d'acord amb les modalitats previstes a la normativa reguladora del Patrimoni de les Administracions Públiques.
3. Les adquisicions contractuals a títol onerós del dret real de servitud de pas tindran la consideració de contractes administratius especials i es podran adjudicar directament en els supòsits previstos en la normativa de Patrimoni de les Administracions Públiques.

Article 9. Prescripció adquisitiva

1. Es produirà l'adquisició pel municipi del dret de propietat del sòl per on transcorre el camí rural quan la possessió d'aquest, mitjançant el seu ús públic, pacífic, continu i no interromput, durant almenys trenta anys, amb la convicció que el sòl sobre el qual transita el camí és de titularitat administrativa.

2. Es produirà l'adquisició d'un dret real de pas sobre finca aliena quan aquest ús públic del camí no es faci amb la convicció que la titularitat del camí és pública, i es compleixin els requisits establerts a la normativa civil d'aplicació.

Article 10. Afectació

1. L'afectació determina la vinculació dels béns i drets a l'ús de camins rurals i tindrà com a conseqüència la seva integració en el domini públic.

2. Les formes d'afectació seran les previstes a la normativa reguladora del Patrimoni de les Administracions Públiques.

3. Els camins rurals de titularitat municipal podran ser objecte d'afectació a més d'un ús, sempre que els diversos fins concurrents siguin compatibles entre si i de competència municipal. La resolució que acordi l'afectació a més d'un fi determinarà les facultats que corresponen pel que fa a la utilització, administració i defensa dels camins afectats.

4. Es podrà variar o desviar el traçat d'un camí, prèvia o simultània desafectació, sempre que se n'asseguri el manteniment de la integritat superficial, la idoneïtat dels itineraris i traçats i la continuïtat dels usos.

Article 11. Desafectació

1. Els camins rurals només quedaran desafectats mitjançant resolució expressa de l'Ajuntament, prèvia tramitació i informació pública de l'expedient en el qual s'acreditarà la legalitat i l'oportunitat de la desafectació, que es tramitarà conforme a la legislació aplicable en cada moment.

2. La possessió privada dels camins no tindrà cap valor enfront de la titularitat pública, i per tant no produirà la desafectació dels camins rurals de titularitat municipal, amb independència del temps transcorregut.

3. Els projectes d'obres que impliquin la substitució de determinats trams o deixis sobrants no produiran per si mateixos la desafectació, continuant els terrenys substituïts o sobrants afectes al domini públic mentre no es resolgui expressament la desafectació.

TÍTOL SEGON. DEL REGIM D'ÚS

CAPÍTOL PRIMER. DEL DOMINI PÚBLIC

Article 12. Zona de domini públic

1. Forma part del camí i per tant del domini públic viari, a més de la superfície destinada al trànsit rodat, tots els elements de la seva explanació, com les voreres, cunetes, talussos, terraplens, ponts, obres de fàbrica, elements de senyalització i protecció, terrenys de servei i en general, tots els elements construïts en funció del camí.

2. Als efectes d'aquesta Ordenança, tots els terrenys de domini públic viari d'un camí constitueixen la "zona de domini públic."

Article 13. Execució de la xarxa de camins rurals de titularitat municipal

El municipi podrà aprovar projectes d'obra ordinaris per tal d'executar els plans de camins o en el seu cas per modificar o ampliar la xarxa de camins que hi ha.

Article 14. Usos de la zona de domini públic

La utilització dels camins rurals pot adoptar les següents modalitats:

- a) Ús comú, general o especial.
- b) Ús privatiu.

Article 15. Ús comú general

1. L'ús comú general dels camins rurals és aquell que, sotmès als principis de llibertat, igualtat i gratuïtat, correspon per igual a tots els ciutadans i ciutadanes indistintament i simultàniament, utilitzant el camí d'acord amb la seva naturalesa, els actes d'afectació, aquesta Ordenança i les normes sectorials que siguin d'aplicació.

2. Aquest ús comú general inclou la passejada, el trànsit de ramats o cavalcada, la utilització de vehicles motoritzats i no motoritzats.

La circulació de gossos o altres animals domèstics solts, sempre sota el control del seu amo, està permesa en camins situats en zones forestals, mentre que no es causin molèsties a altres usuaris dels camins. En tot cas, l'amo durà l'escaient corretja o cadena, quedant expressament prohibit portar els animals sense lligar allà on estiguin pasturant ramats.

En els camins es podran instal·lar senyals indicatives de l'ús comú general permès per a tot el camí o per a trams concrets.

3. La circulació de vehicles ha de respectar tant el medi com els béns i els drets dels titulars dels terrenys i els drets dels vianants i dels usuaris no motoritzats i

no ha de causar perill, perjudicis o molèsties innecessàries a les persones i als ecosistemes naturals .

4. Sens perjudici del que s'acordi expressament per a cada tram de camí, la velocitat màxima de circulació per camins i pistes no pavimentades, aptes per a la circulació motoritzada, és de 30 quilòmetres per hora, i de 40 quilòmetres per hora en les pavimentades.

5. Només és permesa la circulació de vehicles amb rodes pneumàtiques, autoritzats a circular per vies públiques segons el que disposa la normativa sectorial. Queda totalment prohibida la circulació de vehicles o maquinària amb rodes de ferro, tipus eruga o de qualsevol altra classe que puguin causar danys als camins rurals.

6. L'autoritat municipal pot imposar limitacions especials de trànsit a tots o a determinats tipus de vehicles o usuaris, en tot el camí o en determinats trams o parts, amb caràcter temporal o permanent, si la conservació, les exigències tècniques o la seguretat del camí o la protecció de l'entorn natural ho exigeixen.

Aquestes limitacions o restriccions en l'ús comú general no generaran dret a indemnització per part dels afectats i podran consistir tant en la prohibició absoluta de transitar temporalment, com en la de fer-ho en determinades condicions.

7. Els usuaris dels camins rurals estan obligats a comunicar a l'Ajuntament tots els danys i desperfectes que es produeixin als camins i al pagament de l'import de la reparació

Article 16. Ús comú especial

1. És ús comú especial del camí:

a) aquell que utilitzant el camí d'acord amb la seva naturalesa, sense excloure l'ús per part de tots, no està inclòs en l'article anterior i

b) el que tot i ser-hi inclòs reuneix circumstàncies de perillositat, intensitat d'ús o d'altres similars.

2. Es considerarà com a ús comú especial el trànsit intens de vehicles generat com a conseqüència d'activitats que per les seves característiques en provoquen la intensitat de l'ús.

A aquests efectes, i amb caràcter enunciatiu i no exhaustiu, s'entendrà com a trànsit intens:

a) La utilització per activitats de transport d'una única activitat o explotació, que comporti un ús sistemàtic i continu del camí amb intervals i intensitats d'ús rellevants per a la conservació del camí.

- b) El que es deriva d'activitats industrials.
- c) El que es deriva de l'execució d'una obra pública de caràcter supralocal.
- d) El que es deriva d'explotacions mineres.
- e) El que es deriva del transport a abocadors o plantes de reciclatge o compostatge.

3. Es considera, en tot cas, com a ús comú especial:

- a) el pas de maquinària de construcció i maquinària pesant;
- b) la circulació amb cadenes per la neu quan les condicions del vehicle puguin malmetre el paviment del camí;
- c) les curses i proves esportives;
- d) la circulació motoritzada en grup organitzada;
- e) les activitats turístiques a motor organitzades en grup;
- f) la circulació de vehicles amb materials qualificats com perillosos, molestos o insalubres;
- g) la instal·lació de tanques i passos ramaders.

4. Tindrà la consideració d'un ús comú especial les ocupacions temporals quan resultin imprescindibles per treballs, obres o serveis que no permetin solució alternativa i s'haurà de garantir la circulació pel camí o, en el seu cas, executar el desviament a càrrec del sol·licitant.

Article 17. Ús privatiu

És ús privatiu d'un camí aquell que consisteix en l'ocupació física d'una porció del domini públic, perdurable en el temps, amb exclusió de la resta d'interessats, i que té com a finalitat última la utilitat privada de l'usuari.

Article 18. Limitacions i prohibicions sobre la zona de domini públic

1. Resta totalment prohibida qualsevol activitat que suposi un dany per al camí o per a la seguretat dels seus usuaris, i molt especialment les competicions, carreres o altres modalitats de conducció extrema, que suposin un perill, entre d'altres, per als agricultors, ramaders, ciclistes o altres usuaris del camí, animals domèstics o fauna salvatge.

2. En la plataforma dels camins rurals no seran admissibles més usos i aprofitaments que els imprescindibles per a accessos a les finques limítrofes i creuaments a diferent nivell de conduccions i vies de pas de vianants o rodat.

3. Queden expressament prohibits els següents usos en la zona de domini públic:

- a) Col·locar, instal·lar, dipositar o construir elements que obstaculitzin o impedeixin el pas.
- b) Estacionar vehicles o maquinària.
- c) Acumular materials.
- d) Fer instal·lacions i obres, llevat del que disposa l'apartat anterior.
- e) Llaurar les cunetes.
- f) Sortir a fer la volta amb maquinària agrícola al camí, quan s'estan realitzant tasques agrícoles en els camps.
- g) Deixar o arrossegar fusta o altres materials als camins.
- h) Llançar pedres i restes agrícoles a camins, cunetes o sèquies.
- i) Tirar terra i tapar les cunetes dels camins en ocasió d'efectuar tasques agrícoles pròximes.
- j) Efectuar la crema de restes de materials agrícoles en camins, cunetes o sèquies.
- k) Arrossegar eines o un altre tipus de maquinària que faci malbé la capa de rodolament dels camins.
- l) Qualsevol altra activitat contrària al que disposa aquesta Ordenança

4. En els camins es podran instal·lar senyals indicatives de les prohibicions per a tot el camí o per a trams concrets.

Article 19. De l'accés motoritzat al medi natural

La regulació de l'accés motoritzat al medi natural serà la prevista a la Llei 9/95, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural i el Decret de desenvolupament D 166/98, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural o normes que els modifiquin.

CAPÍTOL SEGON. DEL RÈGIM DE LA UTILITZACIÓ PRIVATIVA O APROFITAMENT ESPECIAL DELS CAMINS

SECCIÓ PRIMERA. DISPOSICIONS GENERALS

Article 20. Títols per ocupar o utilitzar els camins

1. Ningú pot, sense títol que ho autoritzi, atorgat per l'autoritat competent, ocupar camins rurals de titularitat municipal o utilitzar-los en forma diferent a l'ús comú general.

2. L'alcalde, com a responsable de la tutela i defensa del domini públic local, vigilarà el compliment del que estableix l'apartat anterior i, si escau, actuarà contra qui, mancant de títol, ocupi els camins o es beneficiï d'un aprofitament especial sobre ells, a la fi dels quals exercitarà les facultats i prerrogatives previstes en l'article 32 i següents de l'Ordenança i proposaran al Ple l'exercici de les que en tingui atribuïda la competència legalment

3. Les concessions i autoritzacions sobre els camins es regiran, en primer terme, per la legislació bàsica de Patrimoni i de Contractació de les Administracions Públiques i de Règim Local; en segon lloc, pel desplegament normatiu realitzat pel Parlament de Catalunya en aquestes matèries; i en tercer lloc per la legislació especial reguladora dels camins; i en tot allò no previst per les normes anteriors, per les disposicions d'aquesta Ordenança.

Article 21. Règim dels títols d'ocupació i utilització dels camins

1. L'ús comú especial i l'ús privatiu que no comporta la transformació o la modificació del camí resten subjectes a autorització municipal.

2. L'ús privatiu inherent a la afectació del camí i el que comporta la seva transformació o modificació resten subjectes a concessió administrativa.

Article 22. Contingut mínim de les autoritzacions i concessions

Sense perjudici dels altres extrems que puguin incloure les condicions particulars de cada autorització i/o concessió, aquesta haurà d'incloure, almenys:

a) L'objecte de l'autorització o concessió

b) El règim d'ús del camí o dret.

c) El règim econòmic a què queda subjecta l'autorització o la concessió

d) La garantia a prestar, si escau.

e) L'assumpció de les despeses de conservació i manteniment, impostos, taxes i altres tributs, així com el compromís d'utilitzar el camí segons la seva naturalesa i de lliurar-lo o mantenir-lo en l'estat que es rep.

f) L'assumpció de la responsabilitat derivada de l'ocupació, amb esment, si escau, de l'obligatorietat de formalitzar l'oportuna pòlissa d'assegurança, aval bancari o altra garantia suficient.

g) La reserva per part del municipi de la facultat d'inspeccionar que les actuacions realitzades en el camí s'adeqüen al títol habilitant.

h) El termini i règim de pròrroga i subrogació la qual, en tot cas, requerirà la prèvia autorització.

i) Les causes d'extinció de l'autorització o concessió.

Article 23. Taxes inherents a l'atorgament d'autoritzacions i concessions demanials

1. Les autoritzacions i concessions demanials estaran subjectes a la taxa per utilització privativa o aprofitament especial de béns del domini públic estatal regulada en la legislació d'hisendes locals, d'acord amb les ordenances fiscals que siguin d'aplicació.

2. Les autoritzacions i concessions demanials que facin referència a usos especials i privatius no incorporats a cap ordenança fiscal podran ser gratuïtes, atorgades amb contraprestació o amb condicions.

3. Les autoritzacions i concessions demanials no estaran subjectes a taxa quan la utilització privativa o aprofitament especial dels camins no dugui aparellada una utilitat econòmica per a la persona autoritzada o, àdhuc existint aquesta utilitat, la utilització o aprofitament suposi condicions o contraprestacions per al beneficiari que anul·lin o facin irrellevant aquella.

En els casos previstos en el paràgraf anterior, es farà constar tal circumstància en els plecs de condicions o clàusules de l'autorització i/o de la concessió demanial.

Article 24. Extinció de les autoritzacions i concessions demanials

Les concessions i autoritzacions demanials s'extingiran per les següents causes:

a) Mort o incapacitat sobrevinguda de l'usuari o concessionari individual o extinció de la personalitat jurídica.

b) Falta d'autorització prèvia en els supòsits de transmissió o modificació, per fusió, absorció o escissió, de la personalitat jurídica de l'usuari autoritzat o concessionari.

c) Caducitat per venciment del termini.

d) Rescat de la concessió, prèvia indemnització, o la revocació unilateral de l'autorització.

e) Mutu acord.

f) Falta de pagament del cànon o qualsevol altre incompliment greu de les obligacions del titular de la concessió, declarats per l'òrgan que va atorgar la concessió o autorització.

g) Desaparició del camí

h) Desafectació del camí; en aquest cas es liquidarà segons el que preveu aquesta Ordenança.

i) Renúncia de l'autoritzat o del concessionari.

j) Resolució judicial.

k) Qualsevol altra causa prevista en les condicions generals o particulars.

Article 25. Liquidació de concessions i autoritzacions sobre camins desafectats

1. La proposta de desafectació dels camins sobre els quals hi hagin autoritzacions o concessions s'haurà d'acompanyar de l'oportuna memòria justificativa de la conveniència o necessitat de la supressió del caràcter de domini públic del camí o del dret i dels termes, de les condicions i de les conseqüències de l'esmentada pèrdua sobre la concessió.

2. Si es desafectessin els béns o drets objecte de concessions o autoritzacions, es procedirà a l'extinció d'aquestes conforme a les regles següents:

a) Es declararà la caducitat d'aquelles en les quals s'hagi complert el termini per al seu gaudi o respecte de les quals l'Ajuntament s'hagués reservat la facultat de lliure rescab sense assenyalament de termini.

b) Respecte de les restants, s'anirà dictant la seva caducitat a mesura que vencin els terminis establerts en els acords corresponents.

3. En tant que no es procedeixi a l'extinció, es mantindran amb idèntic contingut les relacions jurídiques derivades de les esmentades autoritzacions i concessions. No obstant això, les esmentades relacions jurídiques passaran a regir-se pel Dret privat, i correspondrà a l'ordre jurisdiccional civil conèixer els litigis que sorgeixin.

4. L'Ajuntament podrà acordar l'expropiació dels drets si estimés que el seu manteniment durant el terme de la vigència legal perjudica la ulterior destinació dels béns o els fa desmerèixer considerablement a efectes de l'alienació.

Article 26. Garantia de la integritat dels camins

Quan la utilització privativa o l'aprofitament especial dels camins en comporti la destrucció o el deteriorament, el beneficiari, sens perjudici del pagament de la taxa corresponent, està obligat al reintegrament del cost total de les despeses de la reconstrucció o reparació. Si els danys fossin irreparables l'entitat local

serà indemnitzada en la quantia igual al valor dels camins destruïts o l'import del deteriorament dels danys. L'entitat local no podrà condonar total ni parcialment les indemnitzacions i els reintegraments a què es refereix aquest article.

SECCIÓ SEGONA. DE LES AUTORITZACIONS

Article 27. Règim general de les autoritzacions

1. Les autoritzacions per ocupar els camins rurals de titularitat pública o utilitzar-los en forma diferent a l'ús comú general s'atorgaran directament als peticionaris que reuneixin les condicions requerides, excepte si, per qualsevol circumstància, es trobés limitat el seu nombre, en aquest cas ho seran en règim de concurrència i si això no fos procedent, per no haver de valorar-se condicions especials en els sol·licitants, mitjançant sorteig, si altra cosa no s'hagués establert en les condicions per les quals es regeixen, sempre d'acord amb els principis d'objectivitat, publicitat i concurrència.

2. No seran transmissibles les autoritzacions per a l'atorgament de les quals hagi de tenir-se en compte circumstàncies personals de l'autoritzat o el nombre de les quals es trobi limitat, tret que les condicions per les quals es regeixen admetin la transmissió.

3. Les autoritzacions hauran d'atorgar-se per temps determinat.

4. Les autoritzacions podran ser revocades unilateralment pel municipi concedent en qualsevol moment per raons d'interès públic, sense generar dret a indemnització, quan resultin incompatibles amb les condicions generals aprovades amb posterioritat, produeixin danys en el camí rural, impedeixin la seva utilització per a activitats de major interès públic o menyscabin l'ús general.

Article 28. Fiançament

A qui sol·liciti autoritzacions d'ús privatiu o aprofitament especial del domini públic, qualsevol que sigui el règim econòmic que els resulti d'aplicació, podrà exigir-se-li garantia, en la forma que s'estimi més adequada, de l'ús del camí rural i de la seva reposició o reparació, o indemnització de danys, en cas d'alteració. El cobrament de les despeses generades, quan excedeixi de la garantia prestada, podrà fer-se efectiu per via de constrenyiment.

Article 29. Procediment

El procediment administratiu per atorgar les autoritzacions demanials per l'ús dels camins de titularitat municipal es regula per la normativa de procediment administratiu comú, de patrimoni i de règim local aplicable, d'acord amb les prescripcions específiques següents:

- a) L'autorització s'entendrà sens perjudici d'altri i salvant els drets de propietat.
- b) L'alcalde podrà aprovar els models normalitzats de sol·licitud, tramitació i resolució per a cada tipus d'ús del camí subjecte a autorització.
- c) L'alcalde haurà d'atorgar o denegar la llicència de manera motivada en el termini de dos mesos, d'acord amb la legislació de règim jurídic i procediment administratiu comú vigent.
- d) Transcorregut el termini sense haver-se notificat la resolució expressa, es considerarà desestimada la sol·licitud per suposar una transferència de facultats relatives al domini públic.

TÍTOL TERCER. DEL RÈGIM DE DEFENSA I PROTECCIÓ DELS CAMINS RURALS DE TITULARITAT MUNICIPAL

CAPÍTOL PRIMER. DISPOSICIONS GENERALS

Article 30. Obligació de protegir i defensar els camins rurals de titularitat pública

L'Ajuntament està obligat a protegir i defensar els camins rurals de la seva titularitat. Amb aquesta finalitat protegirà adequadament els béns i drets, procurarà la inscripció registral i exercirà les potestats administratives i accions judicials que siguin procedents a tal fi, d'acord amb la legislació vigent aplicable.

CAPÍTOL SEGON. DE LA INCORPORACIÓ DE CAMINS A L'INVENTARI DE BÉNS I DRETS

Article 31. Obligatorietat de formar inventari de camins i de la inscripció registral

1. L'Ajuntament està obligat a inventariar els camins rurals de la seva titularitat i els drets reals constituïts sobre camins, fent constar, amb el suficient detall, les mencions necessàries per a la identificació i les que resultin precises per reflectir la situació jurídica i la destinació o l'ús a què es dediquen, en els termes aplicables de la legislació de patrimoni.

2. La inscripció al Registre de la Propietat dels camins rurals de titularitat municipal es practicarà d'acord amb el que preveu la legislació hipotecària i la legislació de patrimoni vigent.

Article 32. Inventari de camins

1. A l'inventari general consolidat del municipi s'hi integraran els camins rurals de titularitat municipal i els drets reals sobre camins de propietat privada.

2. Aquests s'inclouran en l'inventari parcial de béns, drets i obligacions de l'ens local, que servirà de base per formar l'inventari general.

3. La incorporació es durà a terme en l'epígraf de béns de domini públic i ús públic, i subepígraf de vials no urbans, en el qual s'hi faran constar tots els camins rurals de titularitat municipal, mitjançant la diferenciació entre el subepígraf c.1) camins de propietat municipal, i subepígraf c.2) camins respecte dels quals el municipi ostenta un dret real.

4. L'anotació dels béns a l'inventari s'ha de realitzar amb una numeració correlativa per a cada un d'ells dins l'epígraf respectiu.

A continuació, s'ha de deixar un espai en blanc per consignar les variacions que es produeixin en el curs de l'exercici i la cancel·lació dels assentaments.

5. Per a la inscripció d'un camí públic de titularitat municipal a l'inventari de béns immobles s'han de ressenyar les dades següents:

- Nom amb el qual es coneix el camí, si en té algun d'especial.
- Situació, amb indicació del lloc o paratge on radica; amb expressió del polígon i la parcel·la cadastral, si fos possible.
- Límits, longitud i amplada.
- La indicació que es tracta de béns de domini públic i d'ús públic.
- Títol en virtut del qual s'atribueix a l'entitat el camí.
- Signatura d'inscripció en el Registre de la Propietat, si s'escau.
- Destinació i acord d'afectació formal, si n'hi ha.
- Drets reals que graven el bé.
- Data d'adquisició, si es coneix.
- Cost de l'adquisició, si ha estat a títol oneros, i de les inversions i les millores efectuades.
- Indicació de la numeració o altra referència que permeti vincular-lo amb un camí concret dels grafats al plànol de camins a què fa referència l'article 5.3 de l'Ordenança. Si es tracta d'un camí inclòs al Pla de camins de la comarca d'Osona, s'indicarà la referència que té assignada al Pla.

6. En el cas que el títol a favor de l'Ajuntament fos un dret real públic de pas, l'inventari dels drets reals ha de comprendre les dades següents:

- Naturalesa.
- Immoble sobre el qual recau.
- Contingut del dret.
- Títol d'adquisició.
- Signatura de la inscripció al Registre de la Propietat, si s'escau.
- Cost de l'adquisició, si ha estat onerosa.
- Valor actual.

7. Sempre que sigui possible, s'han d'aixecar plànols que determinin gràficament la situació, la partió i la superfície dels camins, amb referència, en aquest cas, a vèrtexs de triangles de tercer ordre o topogràfics o a punts culminants i fixos del terreny.

8. En el quadre d'organització de fons de l'arxiu de cada ens local hi ha d'haver una divisió específica amb el títol de Patrimoni, subdividida en tantes unitats com siguin necessàries, identificades per mitjà d'un codi de dígit, en la qual s'han d'arxivar tots els documents de l'inventari i en especial els títols de domini referents als camins públics de titularitat municipal, qualsevol que sigui el suport informàtic, mecànic o electrònic en què estiguin recollits.

9. En inventariar cada un dels camins, s'ha de consignar, com a última dada, la signatura del lloc de l'arxiu en què es trobi la documentació corresponent.

10. Tot acte administratiu que generi l'adquisició, alineació, gravamen o qualsevol tipus d'alteració de camins o del planejament urbanístic que pugui repercutir-hi s'ha d'anotar immediatament a l'inventari i efectuar-ne els assentaments per al registre comptable corresponent.

11. L'inventari s'ha d'actualitzar contínuament, sens perjudici de la seva rectificació i comprovació. La rectificació de l'inventari s'ha de verificar anualment i s'hi han de reflectir les incidències de tota mena dels camins durant aquest període. La comprovació s'ha d'efectuar sempre que es renovi la corporació, els òrgans de govern dels organismes autònoms o els ens amb personalitat pròpia dependents de l'ens local respecte als seus inventaris. El resultat s'ha de consignar al final del document, sens perjudici d'aixecar una acta addicional amb l'objecte d'establir les responsabilitats que es puguin derivar per als membres sortints i, al seu dia, per als entrants.

Article 33. Aprovació de l'inventari de camins

1. Correspon al Ple l'aprovació, la rectificació i la comprovació de l'epígraf de béns de domini públic i ús públic, i subepígraf de vials no urbans de l'inventari general, que conforma l'inventari de camins.

2. Els dels organismes autònoms i els dels ens locals amb personalitat pròpia dependents de l'ens local s'han d'aprovar per les seves assemblees respectives o òrgans de govern i el seu president els ha de trametre al Ple de la corporació per a l'aprovació definitiva.

3. L'inventari general l'ha d'autoritzar el secretari de la corporació, amb el vistiplau del president i una còpia i les rectificacions, s'ha de trametre al Departament de Governació de la Generalitat.

4. L'acord plenari d'aprovació de l'inventari de camins es sotmetrà a informació pública per un període d'un mes mitjançant la publicació d'un edicte al Butlletí Oficial de la Província i al tauler d'anuncis de la corporació a fi que els interessats puguin deduir-hi al·legacions que seran resoltes pel Ple. Si durant el període esmentat no se'n produeixen, l'esmentat acord plenari esdevindrà elevat a definitiu sense necessitat de nova resolució expressa.

El mateix tràmit se seguirà en les rectificacions anuals sempre que s'hagin produït altes o modificacions en les inscripcions dels camins.

CAPÍTOL TERCER. DE LES FACULTATS I PRERROGATIVES PER A LA DEFENSA DELS CAMINS PÚBLICS

SECCIÓ PRIMERA. DISPOSICIONS GENERALS

Article 34. Potestats i prerrogatives

1. Per a la defensa dels béns i drets objecte d'aquesta Ordenança, l'Ajuntament tindrà les següents facultats i prerrogatives:

- a) Investigar la situació dels camins rurals de titularitat municipal que presumiblement pertanyin al seu patrimoni.
- b) Atermenar en via administrativa els camins rurals de la seva titularitat.
- c) Recuperar d'ofici la possessió indegudament perduda sobre els camins rurals.
- d) Desnonar en via administrativa els posseïdors dels camins rurals, una vegada extingit el títol que emparava la tinença.

2. El coneixement de les qüestions de naturalesa civil que se suscitin en ocasió de l'exercici per l'Administració municipal d'aquestes potestats correspondrà als òrgans d'aquest ordre jurisdiccional.

Article 35. Règim de control judicial

Enfront de les actuacions que, en exercici de les facultats i potestats enumerades en aquest capítol, i d'acord amb el procediment establert, realitzi l'Ajuntament no serà possible incoar judicis verbals de tutela sumària de la tinença o possessió del camí d'acord amb la legislació d'enjudiciament civil. Les demandes en les que s'exerciti aquesta pretensió no s'admetran a tràmit.

Article 36. Comunicació de fets punibles

Si amb ocasió de la instrucció dels procediments es descobreixen indicis de delictes o falta penal, i amb l'informe previ del secretari municipal, es posaran els fets en coneixement del Ministeri Fiscal, sens perjudici de continuar amb la tramitació.

SECCIÓ SEGONA. DE LA RECUPERACIÓ DE LA POSSESSIÓ DELS CAMINS

Article 37. Recuperació d'ofici

1. L'Ajuntament podrà recuperar per si mateix, en qualsevol moment, la possessió d'un camí públic de titularitat municipal quan aquesta hagi estat pertorbada o privada.

2. La recuperació d'ofici de la possessió dels camins rurals objecte de l'Ordenança es durà a terme de conformitat amb el que s'estableix a la normativa de patrimoni vigent.

3. En tot cas serà necessària la tramitació d'un procediment administratiu contradictori, amb audiència dels interessats, en el que s'acrediti tant el fet de trobar-se el camí en possessió administrativa com el fet d'haver estat aquesta pertorbada o l'Ajuntament despul·lat de la mateixa. Aquesta acreditació es podrà realitzar per qualsevol mitjà admissible en Dret, d'acord amb la legislació de règim jurídic i procediment administratiu comú vigent. Són elements acreditatius de la possessió tots aquells detallats en l'article 3, apartat 4, del títol primer d'aquesta Ordenança.

4. Contra les actuacions dels ens locals en la recuperació d'ofici dels seus béns no s'admeten judicis verbals de tutela sumària de la tinença o possessió del camí d'acord amb la legislació d'enjudiciament civil, sempre que actuïn en matèria de la seva competència i d'acord amb el procediment legalment establert.

5. El privilegi de la recuperació d'ofici habilita l'ens local per utilitzar tots els mitjans compulsoris admesos legalment.

6. La resolució definitiva de l'expedient correspon al Ple. A l'expedient hi ha de constar l'informe del servei tècnic i de Secretaria de la corporació, l'acreditació a què fa referència l'apartat tercer d'aquest article i el resultat de l'audiència dels interessats, així com les al·legacions que si s'escau s'hagin formulat.

7. Quan els interessats en el procediment siguin desconeguts o s'ignori el lloc de la notificació, o intentada aquesta no s'hagi pogut practicar, la notificació es farà mitjançant anuncis al tauler d'edicte de l'Ajuntament de l'últim domicili d'aquells i al BOP. L'inici del tràmit d'audiència a què té dret l'interessat s'ha de comptar a partir de la data de publicació de l'edecte.

Article 38. Recuperació d'ofici en cas de catàstrofe o infortunis públics

No caldrà procediment administratiu previ a la recuperació d'ofici d'un camí en cas de catàstrofe o d'infortunis públics o greu perill. En aquests casos, l'alcalde adoptarà personalment i sota la seva responsabilitat les mesures necessàries i adequades per a recuperar la possessió del camí, i en donarà compte immediat al Ple, d'acord amb la legislació de règim local.

SECCIÓ TERCERA. DEL DESNONAMENT ADMINISTRATIU

Article 39. Potestat de desnonament administratiu

L'Ajuntament podrà recuperar en via administrativa la possessió dels camins quan

decaiguin o desapareguin el títol, les condicions o les circumstàncies que legitimaven l'ocupació per tercers.

Article 40. Exercici de la potestat de desnonament

1. Per a l'exercici de la potestat de desnonament serà necessària la declaració prèvia d'extinció o de caducitat del títol que atorgava el dret d'utilització dels camins.

2. La declaració, així com els pronunciaments que calguin en relació amb la liquidació de la situació possessòria i la determinació de la indemnització que, si escau, sigui procedent, s'efectuaran en via administrativa, prèvia instrucció del procediment, en el qual s'haurà de donar audiència a l'interessat.

3. La resolució que recaigui, que serà executiva sense perjudici dels recursos que siguin procedents, es notificarà a qui posseeixi el camí i se li requerirà perquè desocupi el bé. A aquest efecte se li concedirà un termini no superior a vuit dies.

4. Si el posseïdor no atengués el requeriment, es procedirà en la forma prevista en el capítol V del títol VI de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les Administracions públiques i del procediment administratiu comú. Es podrà sol·licitar l'auxili de les forces i cossos de seguretat o imposar multes coercitives de fins a un cinc per cent del valor dels béns ocupats, reiterades per períodes de vuit dies fins que es produeixi el desallotjament, d'acord amb la legislació estatal de patrimoni de les Administracions públiques.

5. Les despeses que ocasioni el desallotjament seran a càrrec de qui detenti el camí, podent fer-se efectiu el seu import per mitjà de constrenyiment.

6. La competència pel desnonament correspondrà al Ple.

7. L'expropiació de finques rústiques o urbanes, terrenys o edificis produirà l'extinció dels arrendaments i de qualsevol altres drets personals relatius a la seva ocupació. El titulars dels drets d'ocupació extingits seran desnonats en els casos i en les formes previstos a la legislació patrimonial i d'expropiació forçosa aplicable.

8. La indemnització per mutu acord requereix el compliment dels tràmits següents: proposta de resolució del president, informe dels serveis tècnics, fiscalització de la despesa i acord del Ple.

9. L'import de la indemnització per mutu acord s'entén com a partida alçada per tots els conceptes i lliure de tota mena de despeses i impostos sense que sigui procedent el premi d'afectació a què es refereix la Llei d'expropiació forçosa.

SECCIÓ QUARTA. DE L'EXERCICI D'ACCIONS I DE LA INVESTIGACIÓ SOBRE CAMINS

Article 41. Exercici d'accions

1. L'Ajuntament té capacitat jurídica plena per exercir tota mena d'accions i recursos en defensa dels camins rurals de titularitat municipal.

2. L'exercici d'aquestes accions és obligatori i la competència recau en el Ple de la corporació, tret de les que siguin urgents, que seran exercides per l'alcalde, el qual n'ha de donar compte al Ple en la primera sessió que es faci.

3. Qualsevol veí que es trobi en ple ús dels seus drets civils i polítics pot requerir a l'ens interessat l'exercici de les accions i els recursos esmentats en l'apartat primer. Aquest requeriment s'ha de comunicar als qui en poden resultar afectats. Mentrestant, el termini per exercir aquestes accions se suspèn durant 30 dies hàbils.

4. Si en el termini d'aquests 30 dies l'Ajuntament no acorda exercir les accions sol·licitades, els veïns poden subrogar-se exercint-les en nom i interès d'aquest.

5. En el cas que prosperi l'acció, l'actor té dret al reemborsament de les costes processals per l'Ajuntament i a la indemnització pels danys i perjudicis que se li han causat.

6. Exercida per qualsevol veí l'acció subrogatòria en els termes que estableixen els apartats anteriors, l'ens local ha de facilitar-li els elements de prova necessaris i que sol·liciti per escrit a l'alcalde.

7. El veí no pot demanar a l'òrgan jurisdiccional davant el qual exerceix l'acció, una condemna per a l'ens local que, amb raó o sense, s'hagi negat a exercir-la.

8. En qualsevol cas, els acords o les resolucions de l'Ajuntament per a l'exercici d'accions necessàries per a defensa dels camins rurals de titularitat municipal han d'adoptar-se amb el dictamen previ del secretari municipal amb habilitació de caràcter nacional o, si s'escau, de l'assessoria jurídica i, mancant ambdós, d'un lletrat.

9. Els ens locals no es poden avenir a les demandes judicials, fer transaccions sobre els seus béns o drets, referents a camins rurals, ni sotmetre a arbitratge les conteses que se suscitin si no és mitjançant acord del Ple adoptat per majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació.

Article 42. Acció investigadora

1. L'Ajuntament té la facultat d'investigar la situació dels camins rurals de titularitat municipal amb la finalitat de determinar la titularitat pública municipal i/o l'existència de drets reals de titularitat pública.

2. L'exercici de l'acció investigadora pot acordar-se:

a) D'ofici, per l'ens local.

b) Per denúncia dels particulars.

3. El coneixement de les qüestions de naturalesa civil que se suscitin amb ocasió de la investigació practicada correspon a la jurisdicció ordinària.

4. En el cas de denúncia per particulars, un cop rebuda i abans d'acordar la incoació de l'expedient, es procedirà a un estudi previ sobre la procedència de l'exercici de l'acció investigadora. La denegació haurà de ser motivada.

5. L'acord d'incoació de l'expedient d'investigació del bé, amb la descripció, es publicarà al Butlletí Oficial de la Província i al tauler d'edictes municipal i es sotmetrà a informació pública l'expedient pel període d'un mes, durant el qual els interessats podran formular les al·legacions i aportar els documents que considerin convenients.

6. Sens perjudici del que estableix l'apartat anterior, pel supòsit que hi hagi afectats en l'expedient que resultin coneguts i identificables se'ls ho haurà de notificar personalment.

7. Transcorregut el termini s'obrirà un període de prova. Valorada la prova, es dictarà proposta de resolució, que se sotmetrà a audiència dels interessats per un període de deu dies.

8. La resolució definitiva de l'expedient d'investigació correspon al Ple, previ informe del secretari. Si la resolució és favorable, es procedirà a la taxació de la finca o dret, a la inclusió a l'inventari i a l'adopció de les mesures tendents a l'efectivitat dels drets de la corporació.

9. Si l'expedient d'investigació no fos resolt en el termini de dos anys comptadors des de l'endemà de la publicació de la incoació, l'òrgan instructor acordarà sense més tràmits l'arxiu de les actuacions.

SECCIÓ CINQUENA. DE L'ATERMENAMENT

Article 43. Potestat d'atermenament

L'Ajuntament té la facultat de proveir i d'executar l'atermenament entre els camins rurals objecte d'aquesta Ordenança i les finques de tercers, per fixar els

límits físics del domini públic, quan aquests siguin imprecisos o hi hagi indicis d'usurpació.

Article 44. Òrgan competent

L'atermenament s'ha d'iniciar per acord del Ple de l'Ajuntament, d'ofici o a instància dels propietaris de finques confrontants. La resolució de l'expedient també correspon al Ple.

Article 45. Procediment d'atermenament

1. Iniciat el procediment administratiu d'atermenament, no es pot instar cap procediment judicial verbal de tutela sumària de la tinença o possessió del camí d'acord amb la legislació d'enjudiciament civil mentre no es porti a terme l'esmentat atermenament. És títol suficient el certificat de l'acord del Ple de l'ens local i acordar la iniciació del procediment d'atermenament, realitzat pel secretari de la corporació. Acordat l'atermenament, s'ha de comunicar al Registre de la Propietat corresponent, si la finca hi és inscrita, per tal que s'estengui nota de l'acord al marge de la inscripció de domini.

2. L'expedient s'ha d'iniciar amb una memòria en la qual es faci referència a les qüestions següents:

a) Justificació de l'atermenament que es proposa.

b) Descripció de la finca o finques, amb expressió dels seus termes generals, enclavaments, confrontants i extensió perimetral i superficial.

c) Títol de propietat i, si s'escau, certificat d'inscripció en el Registre de la Propietat, i informació de tots els incidents haguts pel que fa a propietat, a la possessió i al gaudi.

3. Prenent com a base la memòria, l'interventor de la corporació ha d'elaborar un pressupost de despeses d'atermenament.

4. Si l'atermenament ha estat promogut a instància dels particulars confrontants, les despeses corresponents aniran al seu càrrec i a l'expedient han de constar, com a tràmit previ, la conformitat i la prestació de fiança pel seu import.

5. Si, un cop valorada la memòria, el Ple de l'Ajuntament acorda l'atermenament, s'ha de notificar als propietaris de les finques confrontades i també, si s'escau, als titulars d'altres drets reals constituïts sobre aquests, amb indicació de la data, l'hora i el lloc en què s'ha de practicar l'atermenament i les dades necessàries per a la identificació de cada finca.

6. Sens perjudici de la notificació, l'atermenament s'ha d'anunciar al Butlletí Oficial de la Província i al tauler d'anuncis de l'Ajuntament, amb 60 dies d'antelació a la data fixada per iniciar les operacions.

7. Els interessats poden presentar, davant l'Ajuntament que ha tramitat

l'atermenament, les al·legacions i la documentació que considerin convenients, en defensa del seus drets, fins a 20 dies anteriors a l'assenyalat per a l'inici de la pràctica de l'atermenament. Un cop transcorregut aquest termini, no s'admetrà cap document ni al·legació.

8. El secretari de l'Ajuntament ha d'emetre un informe sobre la documentació incorporada a l'expedient, dins els 10 dies següents, qualificant la validesa i eficàcia jurídica dels títols presentats, a l'efecte d'acreditar el domini o la possessió de les finques a què es refereixen. L'Ajuntament, abans del dia assenyalat per iniciar l'atermenament, ha d'acordar el que consideri convenient respecte de les proves i els documents aportats.

9. En la data assenyalada començarà l'atermenament, al qual hi han d'assistir un tècnic amb títol facultatiu adequat i els pràctics que, si s'escau, hagi designat la corporació.

10. L'atermenament consisteix a fixar amb precisió els termes de la finca i estendre l'acta, en la qual han de constar les referències següents:

- Lloc i hora en què s'inicia l'operació.
- Nom, cognoms i representació dels concurrents.
- Descripció del terreny, treball realitzat sobre aquest i instruments utilitzats.
- Direcció i distàncies de les línies perimetrals.
- Situació, cabuda aproximada de la finca i noms especials, si s'escau.
- Manifestacions o observacions que s'hi formulin.
- Hora en què acaba l'atermenament.

11. El secretari de l'Ajuntament ha de redactar l'acta en el lloc on s'han practicat les operacions i l'han de signar tots els reunits.

12. Si no es pot acabar l'atermenament en una sola jornada, les operacions prosseguiran durant les successives o en altres que es convinguin, sense necessitat d'una nova citació, i per cadascuna d'elles se n'estendrà l'acta corresponent.

13. Un cop acabat l'atermenament, s'han d'incorporar a l'expedient l'acta o actes esteses i un plànol, a escala, de la finca objecte d'atermenament.

14. L'acord resolutori de l'atermenament és executiu i només es pot impugnar en via contenciosa administrativa, per infracció de procediment, sens perjudici de les accions que siguin procedents davant la jurisdicció ordinària.

15. Un cop l'acord d'aprovació de l'atermenament és ferm, s'ha de procedir a la fitació, amb intervenció dels interessats.

16. Els terrenys sobrants de l'atermenament podran desafectar-se en el mateix acord. En aquest cas es requerirà majoria absoluta i seguir el procediment d'alteració de la qualificació jurídica del bé.

Article 46. Terminació del procediment d'atermenament

El termini màxim per resoldre el procediment d'atermenament serà de 18 mesos, comptats des de la data de l'acord d'inici. Transcorregut aquest termini sense haver-se dictat i notificat la corresponent resolució, caducarà el procediment i s'acordarà l'arxiu de les actuacions.

Article 47. Inscripció

1. Si la finca de l'Ajuntament a què es refereix l'atermenament es troba inscrita en el Registre de la Propietat, s'ha d'inscriure igualment l'atermenament administratiu degudament aprovat.

2. Si la finca de l'Ajuntament no s'hi troba inscrita, s'ha de procedir a la inscripció prèvia, i s'ha d'inscriure després de l'esmentat assentament el corresponent a l'atermenament degudament aprovat.

3. En tot cas, la resolució aprovatòria de l'atermenament serà títol suficient per tal que l'Ajuntament procedeixi a la immatriculació dels camins rurals de titularitat municipal sempre que contingui els demés extrems exigits a l'article 206 de la Llei hipotecària.

CAPÍTOL QUART. DE LES MESURES DE PROTECCIÓ DELS CAMINS RURALS DE TITULARITAT MUNICIPAL

Article 48. Actuacions immediates de protecció dels camins rurals de titularitat municipal

1. Els agents de l'autoritat responsables de mantenir el camí en ús adequat per tal que sigui utilitzat per tots els ciutadans i ciutadanes d'acord amb la seva naturalesa, podran adoptar mesures d'actuació immediata en la zona de domini públic necessàries per a garantir l'ús comú general, entre d'altres:

a) Retirar els vehicles o maquinària estacionats.

b) Impedir la realització de curses o altres usos perillosos o que puguin malmetre el domini públic.

c) Impedir qualsevol ús especial per al que no es disposi autorització o concessió o amb incompliment greu del que disposen les seves condicions.

d) Retirar els objectes o materials que estiguin dipositats en el camí.

e) Tallar les branques, esbarzer i altra malesa que volin sobre la zona de domini públic.

2. Igualment per a garantir la seguretat en l'exercici en l'ús comú general i impedir que es produeixin danys greus en la zona de domini públic, es poden adoptar les mesures d'actuació immediata, necessàries i adequades en la zona d'usos restringits.

Article 49. Mesures provisionals en expedients sancionadors i mesures cautelars i anticipades en els procediments de defensa

1. Simultàniament a l'inici d'un procediment sancionador per la realització d'obres o activitats il·legals en la zona de domini públic o en la zona de restricció d'usos, o un cop iniciat el procediment per l'exercici de potestats d'investigació, atermentament, recuperació d'ofici o desnonament, es podran adoptar, d'ofici o a instància de part, les mesures provisionals que s'estimin oportunes per assegurar l'eficàcia de la resolució que pogués recaure si existissin elements de judici suficients per a fer-ho. Entre aquestes mesures provisionals es poden adoptar les següents:

a) L'ordre de suspensió d'obres o activitats il·legals desenvolupades sense títols habilitants de l'ús del camí o sense ajustar-se a les condicions establertes.

b) Retirada de materials o maquinària.

c) Exigència d'aval o fiances.

2. Les mesures provisionals s'adoptaran de conformitat amb la legislació de règim jurídic i procediment administratiu vigent. No es podran adoptar mesures provisionals que puguin causar perjudicis de difícil o impossible reparació als perjudicats o que impliquin violació de drets emparats per les lleis.

3. Iniciat qualsevol dels procediments previstos en l'article 32 d'aquesta Ordenança, en exercici de les facultats i prerrogatives per a la defensa dels camins públics, l'òrgan competent per a resoldre'l podrà, d'acord amb el previst en l'article 72 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les Administracions públiques i del procediment administratiu comú, adoptar les mesures provisionals que consideri necessàries per a assegurar l'eficàcia de l'acte que en el seu moment pugui dictar-se.

En els casos que hi hagi un perill imminent de pèrdua o deteriorament del bé, les mesures provisionals es podran adoptar, amb els requisits assenyalats en l'article 72.2 de la Llei esmentada, abans d'iniciar el procediment.

Article 50. Reparació i indemnització dels danys al domini públic

1. Els particulars que per frau o negligència causin danys en els camins rurals de titularitat municipal o hi facin actes d'ocupació són obligats a reparar els danys i perjudicis i a substituir el que haguessin sostret. Aquestes responsabilitats seran substancials i executades per via administrativa.

2. La reparació dels danys i perjudicis, en els casos que sigui d'urgència la reparació del dany per al normal servei del camí rural o sempre que sigui aconsellable per les característiques dels danys, serà realitzada pels serveis municipals, els quals passaran seguidament el pressupost detallat de les despeses ocasionades al causant del dany, per tal que faci efectiu l'abonament en el termini de quinze dies. En cas de no pagament es procedirà a executar l'acte forçosament per la via de constrenyiment segons la legislació vigent.

3. En la resta de casos, assabentat l'Ajuntament de l'existència de danys al camí, podrà triar entre actuar d'acord amb el que es disposa en l'apartat anterior o requerir a l'interessat perquè els repari en un termini no superior a quinze dies i que es fixarà en la notificació, havent de deixar el camí rural en les mateixes condicions en què es trobava en produir-se el dany. Si l'interessat no executa l'acord en el termini establert, l'alcalde acordarà l'execució subsidiària. L'import de la reparació podrà liquidar-se de forma provisional i realitzar-se abans de l'execució subsidiària a reserva de la liquidació definitiva.

Article 51. Mesures de restabliment de la legalitat

1. L'incompliment de les obligacions previstes en aquesta Ordenança podran donar lloc a l'adopció, per part del municipi, de les pertinents ordres d'execució. L'incompliment d'aquestes ordres comportarà que l'Administració pugui fer-les complir a través dels mitjans d'execució forçosa previstos a la legislació administrativa general.

2. En els termes que prevegi la legislació vigent, el municipi podrà imposar de forma reiterada multes coercitives en el supòsit d'incompliment d'execució dels actes i de les resolucions administratives destinades al compliment d'aquesta Ordenança. La multa coercitiva és independent de les sancions que es puguin imposar a l'empara d'aquesta Ordenança i compatible.

CAPÍTOL CINQUÈ. DE LA DELIMITACIÓ DEL DRET DE PROPIETAT PER A LA CONSERVACIÓ DEL DOMINI PÚBLIC VIARI

Article 52. Línia límit d'edificació

El planejament urbanístic pot fixar una línia d'edificació a banda i banda del camí amb prohibició d'ocupació permanent i obra de fàbrica i determinar el règim i restricció d'usos.

Article 53. Línia límit d'edificació establerta pel planejament urbanístic

La línia límit d'edificació que estableixi el planejament urbanístic és el punt a partir del qual es poden construir les edificacions i els murs i tancaments que precisin d'obra de fàbrica o que superin el metre d'alçada.

Article 54. Zona de restricció d'usos

1. La zona de restricció d'usos que pot establir el planejament urbanístic d'acord amb l'article 52 comprèn els terrenys situats entre l'aresta exterior de la zona de domini públic i la línia d'edificació.

2. El planejament podrà establir que en aquesta zona:

a) La prohibició de l'ocupació permanent i de realitzar qualsevol altra activitat que no sigui el cultiu d'espècies no arbòries.

b) Els tancaments permesos, que no incorporin obra de fàbrica i/o que no superin una determinada alçada, ni atansar-se a menys de determinada distància de l'aresta exterior de la zona de domini públic.

c) Admetre, en el seu cas, el tancament de reixat metàl·lic amb obra de fàbrica, quan resulti imprescindible per a la racional explotació agrícola o ramadera dels terrenys situats a ambdós costats del camí rural, sempre i quan no s'afecti a la visibilitat, seguretat i lliure circulació.

3. El planejament urbanístic podrà preveure la possibilitat d'autoritzar excepcionalment, ateses les condicions específiques, i en especial la necessitat de construir murs de càrrega per raons de seguretat del camí, l'execució i/o el manteniment d'obres o tancaments, ocupacions o activitats, temporals o permanents, en la zona compresa entre l'aresta exterior de la zona domini públic i la línia d'edificació, que no respectin els límits anteriors, quan aquests no afectin a la visibilitat, seguretat i lliure circulació dels camins.

L'autorització s'adoptarà mitjançant Acord motivat del Ple, i prèvia instrucció del corresponent procediment, amb ple respecte de l'ordenament jurídic i especialment del principi d'igualtat i del principi de proporcionalitat.

Article 55. Edificacions, instal·lacions i espècies arbòries existents en la zona de restricció d'usos prevista en el planejament urbanístic

1. En les construccions o instal·lacions que es trobin en la zona de restricció d'usos prevista per al planejament no es podran autoritzar obres de consolidació ni d'augment de volum, però sí les reparacions que exigeixin la salubritat pública, la seguretat de les persones o la bona conservació de les dites construccions i instal·lacions. Les obres que s'hi autoritzin no comporten augment del valor d'expropiació.

2. Les espècies arbòries existents en la zona de restricció d'usos podran mantenir-se en l'estat actual, però no reposar-se en cas de tala o mort de l'arbre o arbust.

Article 56. Eliminació d'objectes i construccions per motius de seguretat

1. Excepcionalment, quan per raons de seguretat viària es consideri necessari, l'alcalde podrà ordenar en qualsevol moment, previ informe tècnic, la tala dels arbres i arbusts i la destrucció dels objectes o construccions situats dins la zona de restricció d'usos prevista en el planejament urbanístic, quan impedeixin la visibilitat. Aquest acord es notificarà als afectats, que disposaran de 15 dies per portar-lo a terme. En cas de negativa o incompliment en el termini fixat es procedirà a realitzar per l'Ajuntament a càrrec de l'interessat.

2. Les capçades dels aprofitaments forestals que no siguin retirades s'hauran de trossejar o triturar i ser esteses a ran del sòl, sense que en cap cas es puguin deixar dins d'una franja de 20 metres d'amplada a banda i banda dels camins.

Article 57. Moviments de terres

Tots els terrenys que confronten amb els camins només podran variar el seu nivell actual si respecten les condicions següents:

a) En el supòsit que es vulgui elevar el nivell de la parcel·la que confronta amb el camí, el propietari del terreny estarà obligat a evitar el vessament de l'aigua del seu terreny al camí i a realitzar les accions oportunes perquè no succeeixi. Tanmateix, si l'elevació ha de provocar un embassament de l'aigua en el camí, estarà obligat a realitzar les actuacions pertinents per evitar-ho. En aquests casos d'elevació del terreny s'haurà de deixar un talús màxim de 45 graus.

b) En el supòsit que és vulgui rebaixar el nivell de la parcel·la que confronta amb el camí, el propietari haurà de deixar un talús màxim de 45 graus.

c) Les obres per als encreuaments soterranis tindran la deguda resistència, essent coberts amb un mínim de 15 centímetres de formigó de 350, deixant el paviment en les mateixes condicions que estava i s'executaran de manera que produeixin el mínim de molèsties als usuaris del camí.

Article 58. Instal·lacions subterrànies i aèries

1. Les xarxes de conducció d'aigua, sanejament, gas, telèfon, electricitat i altres instal·lacions o serveis no podran discórrer sota la superfície del camí o ancorar-se a les seves estructures llevat de supòsits d'excepcional dificultat de pas o encreuament imprescindible i quan hi hagi circumstàncies que no facin procedent cap altra solució alternativa.

2. En cap cas no podran col·locar-se arquetes de registre dins de la calçada i de les voreres del camí.

3. Les esteses i instal·lacions aèries que creuin sobre els camins hauran de complir les següents condicions:

a) El gàlib serà suficient per evitar accidents.

b) Els pals de sustentació se situaran fora de la zona de domini públic i dins de la zona d'usos restringits quan n'hi hagi. Quan el camí manqui de zona de servei, els pals es col·locaran en una distància mínima de la línia exterior de la calçada de vegada i mitjana la seva alçada.

c) Les traves i els ancoratges no podran col·locar-se en zona de domini públic.

4. La resta de condicions tècniques i de seguretat que puguin establir-se a l'efecte per les administracions competents.

Article 59. Aigües procedents de les finques contigües

1. Els titulars de les finques que limitin amb els camins estan obligats a impedir que, pel motiu que sigui, arribi als camins l'aigua procedent de rec de la finca i d'aigües pluvials o de qualsevol altra naturalesa.

2. Els titulars i usuaris de les sèquies i braçals de rec tenen l'obligació de mantenir-los en perfecte estat de neteja i conservació, per tal que l'aigua no pugui vessar, entollant els camins.

Article 60. Accessos

1. Els accessos a les finques privades hauran de comptar amb l'autorització municipal prèvia, i totes les despeses de construcció, manteniment i substitució aniran a càrrec dels beneficiaris.

2. Les aigües de vessament a la zona d'accés s'hauran de recollir abans d'arribar al camí i conduir de forma adequada per tal que no envaeixin la calçada ni afectin l'explanació.

3. Després de la reparació, el condicionament o l'adequació d'un camí, tots els propietaris que tinguin obstruïts o tancats els passos d'accés a les seves parcel·les des de l'esmentat camí, tindran un termini d'un mes per executar la reposició. També hauran de mantenir-los nets perquè l'aigua hi transiti.

Article 61. Obligacions

Els propietaris i els titulars de drets d'usos i ocupació de terrenys que confronten amb els camins resten obligats a:

- a) Tallar els arbres, les branques, esbarzers i altra malesa en general que volin sobre la zona de domini públic.
- b) Mantenir i netejar degudament les cunetes que confronten a les seves propietats.
- c) No esgotar els talussos en les tasques agrícoles, de tal manera que es produeixi el desboscament del terraplè.
- d) No tapar les canelles.
- e) No treure els desguassos de les finques a les cunetes, llevat que ho autoritzi l'Ajuntament.
- f) Respectar la xarxa de desguassos
- g) No efectuar la crema de restes de materials agrícoles als marges dels camins.
- h) Impedir la caiguda d'objectes i la sortida d'animals al camí, construïnt per a això i pel seu compte les proteccions i els tancaments que calgui.
- i) Abstenir-se de realitzar qualsevol activitat que pugui suposar un dany per al domini públic o la seguretat dels seus usuaris.

Article 62. Normativa urbanística i sectorial

Les prohibicions i limitacions específiques establertes d'acord amb aquesta normativa s'apliquen sense perjudici del que hagi establert amb caràcter més restrictiu la normativa urbanística i sectorial vigent.

TÍTOL QUART. DEL RÈGIM SANCIONADOR

Article 63. Compatibilitat de les mesures restitutòries i sancionadores

Les responsabilitats administratives que es derivin del procediment sancionador seran compatibles amb l'exigència a l'infractor de la reposició de la situació alterada al seu estat originari, així com amb la indemnització pels danys i perjudicis ocasionats que podrà determinar l'òrgan competent, d'acord amb el que estableix aquesta Ordenança.

Article 64. Definició i tipificació

Constitueixen infraccions administratives tots els actes i omissions il·lícits considerats així per aquesta Ordenança, que les tipifica com a molt greus, greus i lleus.

Article 65. Infraccions molt greus

Es consideraran infraccions molt greus les següents:

1. Causar danys, de forma greu i rellevant, als camins rurals de titularitat municipal per:

a) Sostreure, deteriorar o destruir, per acció o omissió, qualsevol element de la zona de domini públic.

b) Circular pels camins amb vehicles que per les seves característiques o càrrega afectin el ferm del camí, llevat d'autorització administrativa.

c) Realitzar pintades a la calçada, murs, senyals i altres elements de la carretera o camí, qualssevol que sigui la seva finalitat.

d) Realitzar moviments de terres, excavacions o altres actes a la zona de domini públic viari o de protecció que perjudiquin o posin en risc l'estabilitat de les estructures o explanació de la carretera o camí.

2. Impedir de manera greu, immediata i directa l'ús comú general dels camins rurals de titularitat municipal i/o afectar de forma greu i rellevant a la seguretat o visibilitat del camí o els usuaris d'aquest com a conseqüència de:

a) Modificar, sense autorització municipal, les característiques o la situació del camí rural, quan s'impedeixi que l'element de què es tracti segueixi prestant la seva funció, impedint el seu ús per altres persones amb dret a la seva utilització.

b) Dipositar, col·locar, abocar o ocupar el camí amb maquinària, materials o objectes de qualsevol naturalesa, sense l'autorització deguda o amb incompliment de les condicions

c) Permetre la sortida d'animals o la caiguda d'objectes o materials de qualsevol mena a la zona de domini públic, per acció o omissió.

d) Embrutar en general la calçada i les voreres d'una carretera amb pedres, terres, restes de la poda o tala d'arbres i altres elements.

e) Col·locar sense autorització tancaments de qualsevol classe a la zona de domini públic d'un camí.

f) Efectuar la crema de restes de materials agrícoles en la zona de domini públic o en la zona d'usos restringits.

g) Permetre d'una forma intencionada o per negligència que l'aigua del rec discorri pel camí rural, així com desembocar-hi canonades i drenatges.

h) Qualsevol actuació que, per acció o omissió, pugui afectar de forma greu i rellevant a la seguretat dels vehicles que circulen pel camí rural.

3. Circular pels camins rurals de titularitat municipal amb vehicles que per les característiques o càrrega suposin una pertorbació rellevant de la tranquil·litat dels veïns, de l'exercici de drets legítims d'altres persones, afectin al normal desenvolupament d'activitats de tota classe o a la salubritat pública, llevat d'autorització administrativa.

4. Les qualificades com a greus, quan s'aprecii reincidència. A aquests efectes es considerarà que hi ha reincidència quan en el termini d'un any s'hagi comès pel mateix responsable alguna altra infracció greu i que es trobi ja declarada i sancionada per resolució definitiva.

Article 66. Infraccions greus

Es consideraran infraccions greus les següents:

1. Causar danys als camins, quan no siguin greus i rellevants, o impedir l'ús comú general dels camins sense afectar greument la possibilitat d'exercici de l'ús comú general o la seguretat o visibilitat dels usuaris, com a conseqüència de:

a) Sostreure, deteriorar o destruir qualsevol element de la zona de domini públic.

b) Dipositar, col·locar, abocar o ocupar el camí amb maquinària, materials o objectes de qualsevol naturalesa, sense l'autorització o amb incompliment de les condicions.

c) Modificar les característiques o la situació del camí rural quan la conducta no es pugui qualificar com a molt greu.

d) Circular pels camins amb vehicles que per les seves característiques o càrrega afectin al ferm del camí i/o suposin una pertorbació de la tranquil·litat dels veïns, de l'exercici de drets legítims d'altres persones, afectin al normal desenvolupament d'activitats de tota classe o a la salubritat pública, llevat d'autorització administrativa.

e) Realitzar pintades a la calçada, murs, senyals i altres elements de la carretera o camí, qualssevol que sigui la seva finalitat.

f) Deixar o arrossegar fusta, eines, maquinària o altres materials als camins.

g) Sortir a fer la volta amb maquinària agrícola al camí, quan s'estan realitzant tasques agrícoles en els camps.

h) Llançar pedres i restes agrícoles a les sèquies quan es provoqui l'embassament d'aigües al camí rural.

i) Llençar terra i tapar les cunetes dels camins en ocasió d'efectuar tasques agrícoles pròximes.

j) Efectuar la crema de restes de materials agrícoles en la zona d'usos restringits.

k) Embrutar en general la calçada i les voreres d'una carretera amb pedres, terres, restes de la poda o tala d'arbres i altres elements, quan no pugui ser qualificada la conducta de molt greu.

2. Fer un ús comú especial o un ús privatiu del camí rural de titularitat municipal sense haver obtingut la necessària llicència o concessió administrativa o incomplint les condicions.

3. Vulneració de prohibicions i incompliment d'obligacions:

a) Realitzar obres, instal·lacions o actuacions no permeses en els camins o dins la zona d'usos restringits, sense les autoritzacions o llicències requerides o incomplint les condicions quan no sigui possible la legalització posterior, sempre que no pugui ser qualificada com a infracció molt greu en virtut del que estableix l'article anterior.

b) Permetre la sortida d'animals o la caiguda d'objectes o materials de qualsevol mena a la zona de domini públic, per acció o omissió.

c) Efectuar encreuaments aeris o subterranis no permesos en els camins o dins la zona delimitada entre l'aresta exterior del camí rural i la línia d'edificació, o fer-ne sense l'oportuna autorització o incomplint les condicions.

d) Obrir nous accessos a un camí rural de titularitat municipal o modificar la funcionalitat d'altres ja existents sense l'autorització o amb incompliment de les condicions establertes.

e) Permetre d'una forma intencionada o per negligència, que l'aigua del rec discorri pel camí rural, així com desembocar-hi canonades i drenatges.

f) Obstruir amb actes o omissions l'exercici de les funcions d'explotació i policia a l'administració titular.

g) Incomplir, en general, les prescripcions imposades en les autoritzacions u concessions atorgades.

h) Realitzar en general qualsevol classe d'actes amb la pretensió d'alterar la possessió o titularitat pública dels camins rurals.

i) Realitzar publicitat o col·locar senyals no autoritzats en zona o elements de domini públic del camí.

4. Les qualificades com a lleus, quan s'aprecii reincidència.

Article 67. Infraccions lleus

Es consideraran infraccions lleus les següents:

1. Causar danys lleus als camins rurals de titularitat municipal, impedir lleument l'exercici de l'ús comú general o afectar lleument la seguretat del camí i dels usuaris.

2. Realitzar obres, instal·lacions o actuacions no permeses en els camins o dins la zona delimitada entre el marge exterior del camí i la línia d'edificació sense les corresponents autoritzacions i llicències municipals o incomplint les condicions, quan aquestes no es qualifiquin com infraccions greus o molt greus en virtut del que disposen els articles anteriors.

3. Qualsevol incompliment de les disposicions d'aquesta Ordenança que no estigui tipificat com a greu o molt greu.

Article 68. Sancions

1. Les infraccions es sancionaran amb multa d'acord amb la graduació següent:

a) Infraccions lleus: multa de fins a 750 euros.

b) Infraccions greus: multa de fins a 1.500 euros.

c) Infraccions molt greus: multa fins a 3.000 euros

2. L'import de les sancions, quan la infracció comesa causi danys en el camí, s'ha d'incrementar fins al valor del perjudici causat i pot arribar fins al doble d'aquest, d'acord amb l'article 233.2 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, que aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

3. En el cas de les infraccions tipificades per aquesta Ordenança que pressuposen actes d'ocupació del camí l'import de la sanció s'ha d'incrementar fins al valor de la usurpació i pot arribar fins al doble d'aquest, d'acord amb l'article 233.2 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, que aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. El valor de la usurpació serà calculat d'acord amb els criteris utilitzats per la corresponent ordenança fiscal per a fixar l'import de les taxes per utilització privativa o aprofitament especial dels camins.

Article 69. Graduació de sancions

Per tal de mantenir una adequació entre la gravetat dels fets i la sanció aplicada, per a la graduació de les sancions s'han de tenir en compte, de manera motivada a la resolució, les circumstàncies concretes de la infracció, i en especial els criteris següents:

- a) La gravetat i la transcendència social de la infracció.
- b) El risc creat per l'activitat per a la seguretat de les persones.
- c) Els perjudicis, qualitatius i quantitatius, ocasionats a les persones i als béns.
- d) La capacitat econòmica de l'infractor.
- e) La reiteració per la comissió en el termini d'un any de més d'una infracció de diferent tipus quan així hagi estat declarat per resolució ferma en via administrativa; o reincidència per la comissió en el termini d'un any de més d'una infracció del mateix tipus quan així hagi estat declarat per resolució ferma en via administrativa.
- f) La negligència o intencionalitat.
- g) La conducta observada per al compliment de les disposicions legals, l'adopció de mesures de reparació exigibles abans de finalitzar l'expedient sancionador.
- h) Qualsevol altra circumstància que incideixi en sentit atenuant o agreujant de la conducta.

Article 70. Procediment

1. Pel que fa al procediment sancionador serà d'aplicació el títol IX de la Llei 30/1992, de 26 de novembre i el Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat.

2. Actuarà com instructor de l'expedient la persona nomenada per l'Alcaldia a l'acord d'iniciació de l'expedient. Segons la naturalesa i quantia dels danys, es nomenarà un tècnic per valorar l'import dels que s'hagin ocasionat.

3. L'òrgan competent per a la resolució del procediment sancionador serà l'alcalde.

DISPOSICIÓ FINAL. Vigència

Aquesta Ordenança entrarà en vigor el dia següent a la publicació al Butlletí Oficial de la Província i estarà en vigor mentre no es procedeixi a la seva modificació o derogació expressa.